

Analýza vlastnické struktury, doporučení právní formy a plán majetkové účasti

Zpracoval: Kristýna Ropková, Anna Francová, Hana Martínková, Frank Bold Advokáti s.r.o.

Pro: Město Aš

Ke dni: 25. 8. 2025

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Manažerské shrnutí

Předložená analýza se zabývá optimálním právním modelem pro založení energetického společenství („společenství“)¹ ve městě Aš („Město“), které má vzniknout na základě spolupráce mezi městem, městskými obchodními společnostmi (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.), SVJ v č.p. 2528 v Aši, Namasthe Aš s.r.o., Liborem Řezáčem (živnostník) a Ing. Miroslavem Dvířkou („zakládající členové“). Do budoucna projekt počítá s potenciálním zapojením dalších partnerů, a to místních průmyslových podniků a poboček obchodních řetězců, zemědělských a lesních podniků a domácností na území města.

Na základě komplexního posouzení a s přihlédnutím k preferencím Města doporučujeme založit **energetické společenství ve formě spolku**. **Energetické společenství** (namísto společenství pro obnovitelné zdroje) je doporučováno s ohledem na možnost budoucího zapojení velkých podniků, které představují klíčový potenciál pro rozvoj projektu. Tento druh společenství není územně omezen (na rozdíl od společenství pro obnovitelné zdroje), a poskytuje tak větší flexibilitu pro případné územní rozšiřování projektu. Právní forma spolku představuje s ohledem na demokratické řízení, rovná hlasovací práva a neziskový účel ideální formu pro komunitní energetiku a umožňuje realizovat představy zakládajících členů v oblasti výroby a sdílení elektřiny při současném plánovaném budoucím zapojení velkých právnických osob. Případné zapojení velkých podniků z podnikatelského sektoru bude možné až po uplynutí doby udržitelnosti záměru podpořeného z programu NPŽP, který členství velkých podniků z podnikatelského sektoru v energetických společenstvích vylučuje. V počátku fungování energetického společenství se jeho ziskovost nepředpokládá. Případný zisk v následujících letech lze použít na činnost a další rozvoj společenství (pokrytí mzdových nákladů zaměstnanců společenství, neziskových aktivit společenství jako je například osvětová a vzdělávací činnost společenství, případně i na investice do společných projektů a výroben energie).

Dle projektového záměru má být hlavním posláním společenství vytvoření organizačních podmínek pro vzájemné sdílení elektřiny a všeobecná osvětová činnost. Společenství má tak fungovat jako koordinační platforma, pro sdílení energie mezi členy, přičemž jednotlivé výrobní zůstanou ve vlastnictví členů, kteří je budou na vlastní náklady provozovat. Tento decentralizovaný model minimalizuje investiční a provozní náklady společenství a zároveň zachovává motivaci členů k efektivnímu hospodaření s vlastními zdroji.

Příspěvkové organizace nemohou být zakládajícími členy, ale se souhlasem svého zřizovatele mohou následně do společenství vstoupit. Při budoucí členské expanzi se uvažuje o možném zapojení průmyslových podniků (Slévárna HEUNISCH, s.r.o., ASTOS Machinery a.s., NURA s.r.o., NOSTRA, spol. s r.o., BekaertDeslee CZ s.r.o.), místních poboček obchodních řetězců (řetězce typu TESCO, PENNY), zemědělských a lesních podniků a domácností na území Města, příp. ORP Aš (rodinné a bytové domy).

Pro úspěšnou implementaci je klíčové ustanovit statutární orgán se spravedlivým rozdělením členské základny mezi veřejnou a soukromou sféru. Navrhujeme, aby měl statutární orgán 3 členy, přičemž jednoho člena jmenuje Město a zbylé dva členy zvolí členská schůze jakožto nejvyšší orgánu spolku.. Lichý počet členů výboru zajistí plynulejší rozhodovací procesy a zásadně vyloučí vznik patových situací při hlasování, případná rovnost hlasů je řešena rozhodujícím hlasem předsedy výboru. Zvláštní pozornost je třeba věnovat jasnému nastavení pravidel pro rozhodování statutárního orgánu a řešení případných sporů mezi členy. <https://interni.frankbold.org/pravnici/manazerske-shrnuti/>

¹ Pojem společenství je v analýze užíván v širokém slova smyslu jako obecný pojem pro (občanské) energetické společenství i společenství pro obnovitelné zdroje energie.

Obsah

Manažerské shrnutí	2
Obsah	3
Zadání	6
Východiska / Faktický stav	7
Zdroje / Analyzované právní předpisy	7
Zkratky	8
Analýza vlastnické struktury společenství	9
1 Principy komunitní energetiky a české právní prostředí	9
1.1 Sdílení elektřiny v bytových domech	9
1.2 Aktivní zákazník	10
1.3 Energetická společenství	10
1.3.1 Typy energetických společenství	10
1.3.2 Srovnání energetických společenství	11
1.4 Jaké informace musí být o členech společenství evidovány?	12
1.5 Proces vzniku společenství	13
1.5.1 Registrace společenství	14
1.5.2 Registrace skupiny sdílení	15
1.6 Skupina sdílení	16
1.7 Alokační klíč a prioritizace výroben	16
1.7.1 Prioritizace výroben	16
1.7.2 Kategorizace členství v energetickém společenství	17
1.7.3 Postavení výrobců v energetickém společenství	19
1.8 Shrnutí – energetická společenství	20
2 Popis faktického stavu	21

2.2	Struktura zakládajících členů:.....	26
2.3	Struktura potenciálních budoucích členů:	27
2.4	Plánovaná majetková struktura	27
2.4.1	Přehled objektů s plánovanými FVE	27
2.4.2	Přehled objektů s již realizovanými FVE Do projektu budou prozatím zapojeny 3 již funkční FVE realizované na objektech ve vlastnictví Města:	28
2.5	Právní stav	29
2.6	Popis technického stavu.....	29
2.7	Územní působnost	29
3	Popis důsledků, které z faktického stavu vyplývají.....	29
4	Doporučení pro právní řešení popsaného vztahu	30
5	Návrh vlastnické struktury	32
	Analýza pro výběr právní formy budoucího společenství	35
6	Dotčené právní předpisy a vyhodnocení aktuálního stavu legislativy, včetně rizik	35
7	Porovnání právních forem připadajících v úvahu pro ES/SOZE.....	36
8	Přínosy a rizika analyzovaných právních forem ES/SOZE.....	43
9	Doporučení pro výběr vzhledem ke specifickým požadavkům zadavatele	44
10	Daňové aspekty sdílené elektřiny	46
10.1	Daň z příjmů.....	46
10.1.1	Úplatné sdílení elektřiny fyzickými osobami.....	46
10.1.2	Úplatné sdílení elektřiny právníckými osobami	47
10.2	Daň z elektřiny	47
10.3	Systém vyúčtování sdílené elektřiny mezi členy společenství.....	49
	Plán majetkové účasti.....	50
11	Shrnutí předpokladů k realizaci projektu	50
11.1	Současná infrastruktura.....	50
11.2	Investiční a provozní náklady	51

11.3	Náklady na rozšiřování ES	52
11.4	Administrativní náklady rozšiřování v hrubých číslech	52
11.5	Technické zabezpečení při rozšiřování.....	52
11.6	Časový plán rozšiřování a odůvodnění nákladů	52
	Plán majetkové účasti členů ES.....	53
11.7	Majetkové zapojení zakládajících členů.....	53
11.8	Finanční zapojení členů.....	53
11.9	Důsledky majetkového zapojení pro postavení členů v ES.....	53
12	Modely financování nových projektů.....	54
12.1	Interní zdroje financování	55
12.2	Externí zdroje financování	55
12.3	Kombinované modely financování.....	55
12.4	Mechanismy investičního zapojení a vypořádání.....	56
13	Ekonomická udržitelnost a transparentnost	56
13.1	Mechanismy zajištění ekonomické udržitelnosti	56
13.2	Zajištění transparentnosti	57
14	Řešení potenciálních konfliktů a nerovností.....	57
14.1	Identifikace možných zdrojů konfliktů	57
14.2	Preventivní opatření	58
15	Časový plán a doporučení.....	58
	Stručné shrnutí majetkového a finančního modelu energetického společenství.....	59

Zadání

Předmětem posouzení je zanalyzovat a navrhnout optimální právní model fungování společenství a připravit všechny nutné podklady pro založení společenství, a to s ohledem na platný právní rámec. Podklady budou zpracovány se zřetelem k **zakládajícím členům společenství**, kterými je Město Aš, městské obchodní společnosti (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.), Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši, Namasthe Aš s.r.o., Libor Řezáč (živnostník) a Ing. Miroslav Dvířka.

Při zpracování podkladů budou zohledněny též **cílové skupiny pro budoucí rozšíření společenství**, kterými jsou průmyslové podniky (Slévárna HEUNISCH, s.r.o., ASTOS Machinery a.s., NURA s.r.o., NOSTRA, spol. s r.o., BekaertDeslee CZ s.r.o.), místní pobočky obchodních řetězců (např. řetězce typu TESCO, PENNY), zemědělské a lesní podniky (Ing. Petr Štěpánek IČ: 70947970, Roman Mastík IČ: 4531096) a domácnosti na území města, případně ORP Aš (rodinné a bytové domy).

Jednotlivé body právních služeb budou obsahovat:

1. Analýzu vlastnické struktury v rámci společenství

Osnova:

- a) Popis faktického stavu (vlastnictví jednotlivých relevantních objektů - jednotlivých OZE, střeche, odběrných míst apod.), předpokladů a bariér realizace projektu.
- b) Popis důsledků, které z faktického stavu pro fungování společenství vyplývají.
- Doporučení pro právní řešení popsaného vztahu vzhledem ke specifickým požadavkům zadavatele.

Další požadavky na materiál, poznámky, upřesnění:

- Účelem je předběžně popsat, kdo bude vlastníkem, správcem nebo provozovatelem jednotlivých prvků infrastruktury pro výrobu a distribuci elektřiny (a tepla), jestli se bude jednat např. o jednotlivé členy společenství nebo samotné společenství a jaké z toho plynou důsledky (nutnost zasmluvnění, včetně specifické identifikace typu smluv, majetková účast členů ve společenství apod.), případně zda bude docházet k pronájmu některých výroben energie či infrastruktury.
- Zvláštní pozornost je třeba věnovat právním vztahům při sdílení elektrické energie (vyúčtování, fakturace, zodpovědnost za chyby, řešení sporů a dluhů). Vhodnou součástí řešení je také vypracování a schválení smlouvy o sdílení elektrické energie, která může stanovit např. alokační klíč nebo způsob určení výše plateb členů společenství za sdílenou energii.

2. Analýzu pro výběr právní formy budoucího společenství

- Právní formy společenství musí splňovat požadavky evropského práva (čl. 22 směrnice 2018/2001/EU o podpoře využívání obnovitelných zdrojů energie a čl. 16 směrnice 2019/944/EU o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou), kterými jsou: i) otevřenost a dobrovolnost členství; ii) jiný primární účel než tvorba zisku; iii) výkon účinné kontroly malými podniky, fyzickými osobami a územními samosprávnými celky v občanském energetickém společenství, resp. u společenství pro obnovitelné zdroje kontrolu členy v blízkosti projektu.

Osnova analýzy právní formy:

- c) Dotčené právní předpisy a vyhodnocení aktuálního stavu legislativy, včetně rizik.
- d) Porovnání právních forem připadajících v úvahu pro společenství.
- e) Přínosy a rizika analyzovaných právních forem společenství.

Východiska / Faktický stav

Město připravuje ve spolupráci s městskými obchodními společnostmi (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.), SVJ v č.p. 2528 v Aši, společností Namasthe Aš s.r.o. a Liborem Řezáčem (živnostník) a Ing. Miroslavem Dvířkou na založení společenství. Subjekty jmenované v předchozí větě jsou zakládajícími členy společenství. Město (vč. městských společností) vstupuje do společenství jako hlavní veřejný subjekt a spotřebitel energie pro veřejné služby s 36 objekty různého využití. V současné době Město na svých objektech provozuje 3 fotovoltaické elektrárny („FVE“), a to:

- **FVE na budově MŠ Neumannova** s instalovaným výkonem 7,2 kWp,
- **FVE na ZŠ Hlávková** s instalovaným výkonem 14 kWp a
- **FVE na budově Městského úřadu Aš** s instalovaným výkonem 10 kWp.

Z hlediska plánovaných zdrojů společenství je projekt rozdělen do 3 etap.

V rámci první vlny se předpokládá realizace 9 FVE na střeších veřejných budov ve vlastnictví Města (nebo městských společností). U všech těchto výroben se plánuje využití akumulace formou lokálních bateriových úložišť.

V druhé vlně se předpokládá vypracování studií a podání žádostí na dalších 8 FVE na bytových domech v majetku Města. Pro provoz těchto přibližně 17 FVE v majetku Města a dalších predikovaných elektráren v majetku ostatních členů společenství bude nutné zapojit software pro provádění energetického managementu v reálném čase. Tímto se rozumí kontinuální sledování okamžité produkce elektrické energie a na základě získaných dat rozhodování, jak získanou energii v daném okamžiku nejefektivněji využít, tj. zda akumulovat, sdílet ostatním členům společenství, nebo prodávat distributorovi.

V třetí vlně Město předpokládá vytvoření podmínek pro aktivitu investorů v regionu a budování dalších typů výroben energie z obnovitelných zdrojů. Konkrétně se předpokládá rozšíření zdrojové základny společenství o větrné elektrárny („VTE“), vodíkové úložiště, spalování, resp. zplyňování biomasy a geotermální vrt.

Hlavním účelem založení společenství má být zlepšení energetické soběstačnosti Města a snížení nákladů na energie pro jeho obyvatele. Společenství má fungovat především jako **koordinátor**. **Vlastnictví výroben energie z OZE bude náležet jednotlivým členům společenství**, přičemž každý člen bude samostatně a na své náklady provozovat výrobní zdroj a se společenstvím následně sdílet přebytky nespotřebované elektřiny.

U řady potenciálních budoucích členů společenství (tzv. cílové skupiny) lze důvodně předpokládat naplnění definice velkého podniku. Pro subjekty z podnikatelského sektoru naplňující definici velkého podniku platí, že tyto se mnou stát členem společenství nejdříve po uplynutí doby udržitelnosti záměru financovaného z dotačního programu č. 7/2023 NPŽP. Z informací sdělených klientem vyplynulo, že ve vztahu k potenciálním členům společenství existuje pouze jejich seznam. Město s jejich zapojením zatím nepočítá a nemá žádné detailnější informace k jejich výrobním zdrojům, spotřebám nebo preferovanému modelu zapojení do společenství. Předpokládáme, že pokud by k jejich zapojení došlo, stalo by se tak až po uplynutí doby udržitelnosti projektu dle Výzvy č.7/2023. Doba udržitelnosti je 5 let ode dne vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Posouzení možností účasti těchto podniků ve společenství proto blíže neanalyzujeme.

Zdroje / Analyzované právní předpisy

- zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů
- sdělení č. 7/2023 Sb. Ministerstva průmyslu a obchodu o vyhlášení českého znění doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ze dne 11. prosince 2018

směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944, o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ze dne 5. června 2019

Zkratky

EAN	registrační číslo odběrného místa nebo výroby
EDC	elektroenergetické datové centrum
ERÚ	energetický regulační úřad
ES	energetické společenství
EZ	energetický zákon
FVE	fotovoltaické elektrárny
OM	odběrné místo
OZE	obnovitelné zdroje energie
PM	předávací místo
SOZE	společenství pro obnovitelné zdroje
ÚEK	Územní energetické koncepce města Aše
VTE	větrné elektrárny

Analýza vlastnické struktury společenství

1 Principy komunitní energetiky a české právní prostředí

Základem evropské legislativy, která přichází s pojmy energetických společenství a nastavuje rámec pro jejich fungování, není pouze rozšíření obnovitelných zdrojů energie, ale především zapojení místních spoluinvestorů (zejména malé a střední podniky, samosprávy a jednotliví občané), kteří se tak stávají „prosumery“, tj. spotřebiteli, kteří zároveň vyrábějí část elektřiny, kterou spotřebovávají pro svou vlastní potřebu. Základem je tzv. balíček „Čistá energie pro všechny Evropany“, a to zejména směrnice 2018/2001 z prosince 2018 (směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů), která měla být do konce června 2021 transponována do vnitrostátního, a tedy i českého práva, a směrnice 2019/944, o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ze dne 5. června 2019, která měla být transponována do konce roku 2020.

Česká republika byla se splněním transpoziční povinnosti ve vztahu k EU celkem 4 roky v prodlení. Klíčová novela energetického zákona, známá jako Lex OZE II, zavedla právní úpravu komunitní energetiky s účinností k 1. 1. 2024. Specificky pro činnost sdílení elektřiny byla účinnost odložena k 1. 7. 2024, aby ERÚ stihl připravit relevantní prováděcí právní předpisy a provozovatelé distribuční soustavy připravili první verzi EDC.

Po přechodné období jsou energetická společenství omezena jak co se počtu osob, které se jich mohou společně účastnit sdílení elektřiny (v tzv. skupině sdílení), tak geograficky). Pokud jde o další činnosti, které energetická společenství mohou vykonávat, schválil Parlament nedávno novelu energetického zákona, tzv. Lex OZE III., která „je zásadním krokem pro vytvoření spravedlivějších podmínek na trhu s elektřinou a představuje důležitý milník ve zpřístupňování nových trhů pro energetická společenství a aktivní zákazníky. Nově budou moci sdílet ze samostatně připojených baterií, mít právo poskytovat podpůrné služby, ukládat elektřinu a poskytovat flexibilitu prostřednictvím nezávislých agregátorů.“² Převážná část novely Lex OZE III nabude účinnosti 1. srpna 2025, ačkoliv její stěžení část akumulace (účinnost odložena k 1. 10. 2025), flexibilita (technickou flexibilitu nezávislému agregátorovi bude možné poskytovat s účinností od 1. 8. 2026, obchodní flexibilitu nezávislému agregátorovi bude možné poskytovat s účinností od 1. 12. 2027). V navazující podkapitole tohoto podkladu podrobněji popisujeme základní principy fungování komunitní energetiky vyplývající z evropských směrnic a energetického zákona.

1.1 Sdílení elektřiny v bytových domech

Sdílení elektřiny v bytových domech je v ČR možné od počátku roku 2023, a to díky novelizaci vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou.³ Nejvýhodnější variantou je sdílení za jednou hlavní domovní skříní („HDS“), neboli za jedním vchodem do domu. V tomto případě jsou všechna předávací místa připojena k distribuční soustavě prostřednictvím jedné HDS, **není využívána distribuční soustava**, a neplatí se tak poplatek za distribuci. Sdílení elektřiny v bytovém domě se může účastnit **maximálně 1000 EAN**.⁴

Pokud by chtěli obyvatelé bytového domu sdílet mezi více vchody (čímž by docházelo k využití distribuční soustavy), vyžadovalo by se využití institutu aktivního zákazníka (k tomu viz bod 1.2) nebo založení energetického společenství (k tomu viz bod 1.3). V obou případech by pak za veškerou sdílenou elektřinu museli zaplatit distribuční poplatek (přestože by část elektřiny byla sdílena pod 1 HDS).

Pro sdílení elektřiny (nejen) v bytovém domě se vyžaduje instalace **průběhového elektroměru**, který umožňuje v 15ti minutových intervalech zaznamenávat odběr i dodávku elektřiny.⁵ Instalaci průběhového elektroměru pro fotovoltaické elektrárny („FVE“) do 50 kW a pro zájemce o sdílení elektřiny bez výroby zajišťuje na vlastní náklady provozovatel distribuční soustavy.⁶

² Citace z článku „Lex OZE 3: Poslanci odhlasovali klíčovou novelu pro modernizaci energetiky.“ Dostupné z: <https://www.uken.cz/blog/lex-oze-3-poslanci-odhlasovali-klivovou-novelu-pro-modernizaci-ceske-energetiky>

³ Vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou (vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou).

⁴ Zahnuje EANd (předávací místo výroby) i EANo (předávací místo odběrného místa).

⁵ § 27e odst. 2 energetického zákona.

⁶ § 49 odst. 8 zákona č. 458/2000 Sb. (**energetický zákon**).

Zrušení odběrných míst a jejich sloučení do jednoho odběrného místa není vyžadováno. Účastníkům sdílení v bytovém domě může být zachováno jejich odběrné místo i možnost výběru vlastního dodavatele (pro pokrytí spotřeby, která není uspokojena sdílenou elektřinou). Pro obyvatele bytového domu, kteří se do sdílení v bytovém domě zapojit nechťejí, se nic nemění a nadále mohou odebírat elektřinu výhradně od svého dodavatele elektřiny.

Účastníci sdílení si musí odsouhlasit **alokační klíč**, tedy určení procentuálních podílů, dle kterých je vyrobená elektřina rozdělována mezi jednotlivá odběrná místa. Ten lze měnit každý měsíc, nejpozději však 10 pracovních dnů před 1. dnem následujícího kalendářního měsíce.⁷

1.2 Aktivní zákazník

Sdílení prostřednictvím institutu aktivního zákazníka (**“AZ”**) bylo zavedeno novelou energetického zákona označovanou jako Lex OZE II⁸, která nabyla účinnosti dne 1.1.2024⁹. Aktivním zákazníkem může být zásadně kdokoliv – fyzické osoby, fyzické podnikající osoby i právnické osoby (obce, spolky, velké podniky apod.).

Do sdílení v režimu AZ se může zapojit maximálně 11 EAN (EANd i EANO)¹⁰ a sdílet lze neomezeně přes území celé ČR. V rámci AZ tak může být například jedna výrobná, která sdílí do 10 odběrných míst. V případě více výroben platí limitace, že do jednoho odběrného místa (EANO) může elektřinu sdílet maximálně 5 výroben (EANd). Ke sdílení dochází s využitím distribuční soustavy, a na sdílenou elektřinu tak dopadá poplatek za distribuci.

Pro sdílení v režimu AZ se nevyžaduje založení energetického společenství a tedy ani registrace u Energetického regulačního úřadu (**ERÚ**).¹¹ Vyžaduje se pouze registrace u EDC (k registraci u EDC viz bod 1.5.2).¹²

1.3 Energetická společenství

Lex OZE II dále umožnila sdílení v rámci energetických společenství, prostřednictvím kterých lze energii sdílet ve větší skupině. Energetická společenství musí mít právní formu spolku, družstva nebo jiné korporace s obdobným uspořádáním (například společnosti s ručením omezeným).¹³ Výrobní energie provozují energetická společenství nebo jeho členové. Oproti institutu AZ, v rámci kterého lze elektřinu sdílet na území celé ČR, platí pro sdílení v energetických společenství územní omezení sdílení. Vyrobenou elektřinu lze sdílet na souvislém území maximálně 3 obcí s rozšířenou působností, nebo na území hlavního města Prahy (HMP).¹⁴ Sdílení se může účastnit až 1000 EAN (EANd i EANO) a v energetickém společenství může existovat jedna nebo i více skupin sdílení. Uvedený územní limit i limit maximální počtu EAN v jedné skupině sdílení je časově omezený a měl by platit jen do 30. 6. 2026, pokud ERÚ nerozhodne o jeho prodloužení.¹⁵ Energetické společenství musí být registrováno u ERÚ i EDC.

1.3.1 Typy energetických společenství

České právo (na základě unijní legislativy), rozlišuje 2 typy společenství:¹⁶

⁷ § 65c odst. 2 písm. d) v kombinaci s § 65d odst. 2 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou.

⁸ Zákona č. 469/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

⁹ Vybrané body Lex OZE II nabyla účinnosti až později, ve vztahu ke sdílení je relevantní datum 1. 1. 2024.

¹⁰ § 27f odst. 3 energetického zákona.

¹¹ § 20b odst. 2 a 3 energetického zákona.

¹² § 27e odst. 2 energetického zákona, § 65b odst. 1 a § 65g vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou.

¹³ § 20b odst. 2 energetického zákona.

¹⁴ § 20b odst. 5 energetického zákona.

¹⁵ Přejícná ustanovení zavedena zákonem č. 469/2023 Sb. Čl. II, bod 9.

¹⁶ § 20b odst. 1 energetického zákona.

Energetické společenství (ES) – neboli občanské energetické společenství, česká legislativa však používá pouze označení energetické společenství

Společenství pro obnovitelné zdroje (SOZE)

Pro oba typy platí, že jejich účelem musí být poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo územím, na kterých provozují svou činnost. Musí být založeny na principu otevřenosti, dobrovolnosti a demokratického rozhodování. Založení výhradně za účelem zisku je vyloučeno a z případného zisku lze mezi členy společenství rozdělit maximálně jednu třetinu.¹⁷

1.3.2 Srovnání energetických společenství¹⁸

Typ ES	Energetické společenství	Společenství pro obnovitelné zdroje
Právní forma	Spolek, družstvo nebo jiná obdobná korporace (př. společnost s ručením omezeným) ! společenství vlastníků jednotek není způsobilé se stát energetickým společenstvím !	
Zdroj energie	Obnovitelné i neobnovitelné zdroje energie	Pouze obnovitelné zdroje energie
Co lze sdílet?	Pouze elektřinu	Elektřinu, teplo, plyn
Kolik členů (resp. EAN) může mít 1 skupina sdílení v rámci společenství?	Max 1000 EAN	
Kdo může být členem?	Členství není omezeno	Fyzické osoby, Malé a střední podniky Územní samosprávné celky (obce a kraje) a jejich příspěvkové organizace
Kdo může mít hlasovací práva?	Fyzické osoby Malé podniky Círky a náboženské společnosti a jejich evidované právnické osoby ÚSC a jejich příspěvkové organizace	Fyzické osoby Malé a střední podniky Círky a náboženské společnosti a jejich evidované právnické osoby ÚSC a jejich příspěvkové organizace, které se nacházejí na území 3 obcí s rozšířenou působností nebo na území Hlavního města Prahy (příp. na menším území, stanoví-li tak zakladatelské právní jednání SOZE)

¹⁷ § 20b energetického zákona.

¹⁸ K jednotlivým informacím uvedeným v tabulce v podrobnostech odkazujeme na ust. § 20b energetického zákona, ze kterého informace vychází.

Na jakém území lze sdílet v rámci 1 skupiny sdílení?	Do 30. 6. 2026 na souvislém území 3 obcí s rozšířenou působností nebo na území HMP	Do 30. 6. 2026 na souvislém území 3 obcí s rozšířenou působností nebo na území HMP
	Od 1. 7. 2026 na území celé ČR (nestanoví-li ERÚ ve vyhlášce o Pravidlech trhu s elektřinou jinak)	Od 1. 7. 2026 se omezení na souvislém území 3 obcí s rozšířenou působností nebo na území HMP vztahuje pouze pro hlasovací práva a umístění výroben, členům bez hlasovacích práv lze sdílet na území celé ČR (nestanoví-li ERÚ ve vyhlášce o Pravidlech trhu s elektřinou jinak)

1.4 Jaké informace musí být o členech společenství evidovány?

Pro oba typy společenství platí povinnost vést seznam svých členů, ve kterém musí být uvedené zejména:

- **Identifikační údaje jednotlivých členů** (u fyzických osob jméno a příjmení, bydliště a datum narození, u fyzických podnikajících osob a právnických osob název nebo obchodní firma člena, sídlo a identifikační číslo),
  - **druh členství,**
  - **počet hlasů člena s hlasovacími právy,**
- f) u členů ES s hlasovacím právem údaj o tom, zda je člen fyzickou osobou, malým podnikem, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo jinou příspěvkovou organizací územního samosprávného celku
- u členů SOZE údaj o tom, zda je člen fyzickou osobou, malým nebo středním podnikem, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo jinou příspěvkovou organizací územního samosprávného celku,
  - u členů SOZE v blízkosti energetických zařízení adresa bydliště nebo sídla nebo provozovny na území vymezeném v zakladatelském právním jednání.¹⁹

¹⁹ § 20b odst. 7 energetického zákona.

1.5 Proces vzniku společenství

Energetické společenství musí vzniknout jako právnická osoba, tj. osoba, které český právní řád přiznává právní subjektivitu, tedy způsobilost mít práva a povinnosti a jednat vlastním jménem v právních vztazích. Právnické osoby vznikají za určitým účelem (například podnikání, správa majetku, výkon veřejné správy apod.) a jsou nositeli práv a povinností v rozsahu, který odpovídá jejich povaze.

Základní kroky založení a vzniku právnické osoby

- a. Právnickou osobu lze ustavit několika způsoby:
- zakladatelským právním jednáním (nejčastější případ – smlouva, stanovy, zakladatelská listina),
  - rozhodnutím orgánu veřejné moci,
  - jiným způsobem stanoveným právním předpisem.

Zakladatelské právní jednání musí mít vždy písemnou formu a obsahovat alespoň:

- název právnické osoby,
- sídlo,
- předmět činnosti,
- určení statutárního orgánu a způsob jeho vytvoření,
- určení prvních členů statutárního orgánu.

U více zakladatelů se přijímají stanovy nebo uzavírá zakladatelská smlouva.

- b. Získání potřebných povolení a dokladů

Například u obchodních společností je třeba před zápisem do rejstříku získat živnostenské oprávnění, doložit právní vztah k sídlu, předložit čestná prohlášení statutárních orgánů, potvrzení o splacení základního kapitálu apod.

- c. Vznik právnické osoby

Právnická osoba vzniká zpravidla dnem zápisu do příslušného veřejného rejstříku (například obchodní nebo spolkový rejstřík).

- d. Statutární orgán a jednání za právnickou osobu

Právnickou osobu navenek zastupují fyzické osoby, které jsou členy statutárního orgánu nebo k tomu pověřené osoby.

Shrnutí základních kroků k vzniku právnické osoby v tabulce

Krok	Popis
Ustavení	Zakladatelské právní jednání, zákon, rozhodnutí orgánu veřejné moci
Zakladatelské dokumenty	Název, sídlo, předmět činnosti, statutární orgán, první členové statutárního orgánu
Získání oprávnění a dokladů	Např. živnostenské oprávnění, doklad o sídle, prohlášení statutárních orgánů
Zápis do rejstříku	Vznik právnické osoby dnem zápisu do veřejného rejstříku
Zastupování	Jednání jménem právnické osoby statutárními orgány nebo pověřenými osobami

Každý typ právnické osoby (např. s.r.o., a.s., spolek, družstvo) má specifické požadavky, ale obecný postup je výše uvedený.

1.5.1 Registrace společenství

Každé společenství, které vzniklo a má svou právní subjektivitu, je nutné **registrovat u ERÚ**. Registrace se provádí na **žádost**, která musí obsahovat:

- název nebo obchodní firmu společenství, sídlo a identifikační číslo,
- předmět činnosti,
- identifikační údaje členů společenství,
- informaci, kterým z členů společenství mají náležet hlasovací práva,
- informaci, který z členů společenství je malým nebo středním podnikem,
- prohlášení společenství o tom, který člen nebo členové vykonávají rozhodující vliv,
- u SOZE musí žádost nadto obsahovat i adresy provozoven členů v blízkosti energetických zařízení.²⁰

K žádosti se dále přikládá kopie:

- **zakladatelského právního jednání,**
  - stanovy u spolku a družstva
  - společenská smlouva u s.r.o.

²⁰ § 20d odst. 2 energetického zákona.

- **dokladu o založení právnické osoby,**
  - dohoda o obsahu stanov nebo zápis z ustavující schůze u spolku
  - notářský zápis z ustavující schůze u družstva
  - společenská smlouva ve formě notářského zápisu u s.r.o.
    - pokud již právnická osoba vznikla, lze nahradit výpisem z příslušného rejstříku (u spolku ze spolkového rejstříku, u družstev a s.r.o. z obchodního rejstříku)
- dokladů, ze kterých vyplývá, že je člen žadatele malým nebo středním podnikem, nebo prohlášení člena žadatele o tom, že je malým nebo středním podnikem.²¹

O registraci společenství lze požádat i před jeho zápisem do veřejného rejstříku.²² Žádost o registraci je podmíněna úhradou správního poplatku ve výši 2 000 Kč.

1.5.2 Registrace skupiny sdílení

Pro sdílení elektřiny je nutné provést registraci skupiny sdílení v informačním systému EDC („IS EDC“) a nastavit pro tuto skupinu sdílení konkrétní parametry sdílení. Registraci skupiny sdílení je možné až po registraci společenství u ERÚ, jelikož pro registraci v systému EDC je vyžadováno registrační číslo společenství přidělené ERÚ.

Registrace skupiny sdílení se sestává z těchto kroků:²³

- 1) **Zajištění přístupu do IS EDC** – vyžaduje se registrace účastníka v IS EDC a uzavření smlouvy o přístupu do IS EDC. Přístup do EDC je nutné sjednat **pouze pro výrobce elektřiny (EANd) a pro tzv. správce skupiny sdílení** (obvykle společenství). Naopak pro odběratele (EANO) sjednání přístupu do EDC není nutné a pro usnadnění celého procesu registrace ho provádět nedoporučujeme.
- 2) **Registrace výroby / výroben (EANd)** – žádost podává výrobce, který je smluvní stranou smlouvy o připojení k distribuční soustavě uzavřené s příslušným distributorem, v případě více výrobců je nutné, aby žádost o registraci podal každý z nich.
- 3) **Registrace (vytvoření) skupiny sdílení**
  - a. Žádost podává správce skupiny sdílení
  - b. Správcem skupiny sdílení je osoba, která disponuje souhlasem všech výrobců a odběratelů, kteří mají být do skupiny sdílení přiřazeni (souhlas u odběratelů se dokládá čestným prohlášením, zatímco výrobci musí souhlas s přiřazením do skupiny sdílení v EDC manuálně potvrdit)
  - c. Do registrované skupiny sdílení je nutné přiřadit nejméně jeden EANd a určit, o jaký typ skupiny sdílení se jedná a zda je požadován iterační způsob sdílení elektřiny (k tomu blíže bod 7.)
  - d. Typy skupiny sdílení:
    - i. Sdílení v bytovém domě (bez využití distribuční soustavy), max 1000 EAN
    - ii. Sdílení v režimu aktivního zákazníka (s využitím distribuční soustavy), max 11 EAN

²¹ § 20d odst. 3 energetického zákona; dále též Energetické společenství – žádost o registraci [online]. <https://eru.gov.cz/energeticke-spolecenstvi-zadost-o-registraci>

²² § 20d odst. 6 energetického zákona.

²³ K jednotlivým krokům v podrobnostech viz webové stránky portálu EDC, <https://www.edc-cr.cz/pro-uzivatele-edc/#videonavody-dokumenty-ke-stazeni>

iii. Energetické společenství, max 1000 EAN

- 4) **Přiřazení odběratelů (resp. EANO) do skupiny sdílení** – zahrnuje je též automatické odeslání žádosti distributorovi o osazení odběrného místa průběhovými měřeními, určení priorit výroben a nastavení alokačního klíče (k tomu viz bod 2.1.7)

1.6 Skupina sdílení

- Jedná se o skupinu osob (resp. EAN), které si mezi sebou sdílí elektřinu.
- Skupina sdílení může mít maximálně 1000 členů (resp. EAN, a to výrobních i spotřebních).
- Počet EANd ve skupině sdílení není omezen, do jednoho odběrného místa však může sdílet max 5 výroben (EANd).
- V jednom energetickém společenství může existovat více skupin sdílení, ale každé předávací místo (výrobna i odběrné místo) může být jen v jedné skupině sdílení.²⁴
- Sdílení mezi více skupinami sdílení navzájem není možné.
- g) V jedné skupině sdílení nelze kombinovat sdílení bez využití distribuční soustavy (sdílení v bytovém domě) a sdílení s využitím distribuční soustavy.
- Vyžaduje se registrace u EDC.

1.7 Alokační klíč a prioritizace výroben

Alokační klíč určuje, v jakém procentuálním poměru se bude vyrobená elektřina rozdělovat mezi jednotlivá odběrná místa v každém patnácti minutovém intervalu.

- U skupin sdílení do max 50 EAN existuje možnost výhodnějšího **iteračního způsobu sdílení elektřiny** (tzn. rozdělení elektřiny ve více kolech, kdy elektřina nespotebovaná v rámci první iterace (opakování), je rozdělena v kole dalším, přičemž maximálně lze uskutečnit 5 opakování, díky tomu lze nasdílet maximální možné množství elektřiny).
- Počet maximálních možných opakování se řídí počtem EANO přiřazených do skupiny sdílení, nikdy však není vyšší než 5. Pokud jsou tedy ve skupině například jen 2 EANO, jsou v rámci iterační metody provedeny pouze 2 opakování. Optimální je proto přiřadit do jedné skupiny sdílení alespoň 5 EANO.
- U skupin sdílení nad 50 EAN funguje pouze jednokolová statická metoda. Elektřina se mezi jednotlivé EANO rozděluje podle pevně stanoveného podílu. Pokud není elektřina v 15 min intervalu spotřebována, přebytky jsou prodány jako přetok do sítě obchodníkovi s elektřinou (ekonomiky nevýhodné) a jiný člen sdílení ji nemůže využít.
- Suma alokačních procent pro každé EANd ve vztahu ke všem EANO nesmí být vyšší než 100 % (nelze sdílet více, než se vyrobí).²⁵

1.7.1 Prioritizace výroben

- Pokud je do odběrného místa sdílena elektřina z více výroben (maximálně však z 5 výroben), je nutné nastavit tzv. prioritu výroben

²⁴ § 27e odst. 3 energetického zákona.

²⁵ Příloha č. 25 odst. 3 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou.

Priorita výroben určuje, v jakém pořadí se má sdílená elektřina přiřazovat do odběrného místa z jednotlivých výroben. To je důležité v situacích, kdy je celkové množství sdílené elektřiny ze všech výroben do odběrného místa ve vyhodnocovacím intervalu (15 minut) vyšší než spotřeba daného odběrného místa a může se tak stát, že z výroben s nižší prioritou nebude elektřina nasdílena.

1.7.2 Kategorizace členství v energetickém společenství

Členství v energetickém společenství

Kategorie člena	Typ subjektu	Hlasovací práva	Právní základ / Poznámka
Členové s hlasovacím právem	Fyzické osoby	Ano	§ 20b odst. 2 písm. c) EZ
	Malé podniky	Ano	Definované dle doporučení Komise 2003/361/ES
	Círky a náboženské společnosti a jejich evidované právnické osoby	Ano	§ 20b odst. 2 písm. c) EZ
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)	Ano	§ 20b odst. 2 písm. c) EZ
	Dobrovolné svazky obcí (DSO)	Ano	§ 20b odst. 2 písm. c) EZ
	Příspěvkové organizace ÚSC	Ano	Např. školy, kulturní domy, domovy seniorů zřízené obcí či krajem
Členové bez hlasovacího práva	Střední a velké podniky ²⁶ (s výjimkou příspěvkových organizací ÚSC)	Ne	Zamezení koncentrace vlivu – § 20b EZ

Specifika příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků mají podle § 20b odst. 2 písm. c) energetického zákona výslovně přiznána hlasovací práva v energetickém společenství. Toto je významné ustanovení, protože příspěvkové organizace by jinak mohly být považovány za velké podniky vzhledem k jejich propojení s veřejným sektorem.

Příspěvkové organizace však mají podle § 37a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákaz zřizovat či zakládat právnické osoby. Příspěvková organizace proto nemůže sama založit energetické společenství, ale může se stát jeho členem, pokud je společenství založeno jiným subjektem (např. přímo územním samosprávným celkem).

Příspěvková organizace může být členem energetického společenství bez ohledu na svou velikost a může v něm mít hlasovací práva, což je výjimka z obecného pravidla, že střední a velké podniky nemohou v energetickém společenství disponovat hlasovacími právy.

²⁶ Pro velké podniky platí až po jejich vstupu do spolku s ohledem na podmínky SFŽP po skončení udržitelnosti podporovaného záměru.

Definice malých, středních a velkých podniků

Definice velikosti podniků vychází z doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků, které bylo vyhlášeno ve Sdělení Ministerstva průmyslu a obchodu č. 7/2023 Sb. Právní osoby žádající o členství ve spolku jsou dle stanov povinny doložit čestné prohlášení o své velikosti ve smyslu níže uvedených kritérií (počet zaměstnanců, roční obrat a/nebo bilanční suma).

Typ podniku	Počet zaměstnanců	Roční obrat	Bilanční suma roční rozvahy	Poznámka
Mikropodnik	< 10	≤ 2 mil. EUR	≤ 2 mil. EUR	Podkategorie malého podniku pro účely energetického zákona
Malý podnik	< 50	≤ 10 mil. EUR	≤ 10 mil. EUR	—
Střední podnik	< 250	≤ 50 mil. EUR	≤ 43 mil. EUR	Nesplňuje kritéria malého podniku
Velký podnik	≥ 250 nebo	> 50 mil. EUR nebo	> 43 mil. EUR	Nespadá mezi MSP (malé a střední podniky)

Počet zaměstnanců odpovídá počtu osob, které byly v podniku nebo jeho jménem zaměstnány na plný pracovní úvazek po celý sledovaný rok (tj. za poslední schválené účetní období). Práce osob, které pro podnik nepracovaly po celý sledovaný rok (sezónní zaměstnávání, zkrácený úvazek) se započítávají zlomkem.

Pro kontrolu splnění kritéria ročního obratu a bilanční sumy roční rozvahy se vychází z údajů účetní závěrky za poslední schválené účetní období. Částka ročního obratu je vypočítána bez DPH a bez dalších nepřímých daní. V případě nově založených podniků se pro výpočet využijí údaje odvozené z odhadů průběhu sledovaného účetního období.

Podnik ztrácí postavení malého podniku tehdy, když jsou stropy kritérií překročeny ve dvou po sobě následujících účetních obdobích. Překročení hranice v jednom účetním období ke ztrátě postavení nevede.

Zohlednění vlastnické struktury a propojení podniků

Při posuzování velikosti podniku je nutné zohlednit i jeho vlastnickou strukturu a propojení s jinými podniky podle čl. 3 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES:

Nezávislý podnik (čl. 3 odst. 1 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES):

Podnik, který není partnerským podnikem ani propojeným podnikem

Podnik, v němž jiné podniky nevlastní více než 25 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv a který sám nevlastní více než 25 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv v jiném podniku

Partnerský podnik (čl. 3 odst. 2 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES):

Podnik, který vlastní 25-50 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv v jiném podniku, nebo jiný podnik vlastní 25-50 % v tomto podniku

Při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních údajů se k údajům podniku připočte poměrná část údajů partnerského podniku odpovídající procentuálnímu podílu na základním kapitálu či hlasovacích právech (podle toho, která z hodnot je vyšší)

Propojený podnik (čl. 3 odst. 3 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES):

Podniky jsou propojené, pokud mezi nimi existuje některý z následujících vztahů:

- Podnik vlastní většinu hlasovacích práv v jiném podniku
- Podnik má právo jmenovat nebo odvolat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podniku
- Podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy nebo podle ustanovení v zakladatelské listině nebo ve stanovách

- Podnik, který je společníkem nebo členem jiného podniku, ovládá sám většinu hlasovacích práv náležejících společníkům nebo členům v tomto podniku

Při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních údajů se k údajům podniku připočte 100 % údajů propojeného podniku.

Výjimky pro určité investory (čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec přílohy doporučení Komise 2003/361/ES):

Podnik může být zařazen mezi nezávislé podniky, přestože je práh 25 % dosažen nebo překročen, pokud tento podíl vlastní:

- Veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, business angels (s investicí do 1,25 milionu EUR)
- Univerzity nebo nezisková výzkumná střediska
- Institucionální investoři včetně fondů pro regionální rozvoj
- Samostatné místní orgány s ročním rozpočtem nižším než 10 milionů EUR a s méně než 5.000 obyvateli

Právní osoby vlastněné územními samosprávnými celky jako velké podniky:

Podle čl. 3 odst. 4 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES platí, že: „S výjimkou případů uvedených v odst. 2 druhém pododstavci nemůže být podnik považován za malý nebo střední podnik, jestliže je 25 % nebo více procent základního kapitálu nebo hlasovacích práv přímo nebo nepřímo ovládáno, společně či jednotlivě, jedním či více veřejnými subjekty.“

To znamená, že obchodní společnosti (např. s.r.o., a.s.), které jsou vlastněny územními samosprávnými celky z více než 25 %, jsou automaticky považovány za velké podniky, pokud nespádají pod výjimky uvedené výše.

Toto pravidlo má zásadní význam při posuzování jejich role v energetických společenstvích.

Příspěvkové organizace jako výjimka: Podle § 20b odst. 2 písm. c) energetického zákona mohou příspěvkové organizace územních samosprávných celků vykonávat hlasovací práva bez ohledu na svou velikost. Jedná se o specifickou výjimku reflektující jejich veřejně prospěšnou povahu.

Důsledky pro hlasovací práva v energetickém společenství:

Pouze malé podniky (včetně mikropodniků), fyzické osoby, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí a příspěvkové organizace územních samosprávných celků mohou v energetickém společenství disponovat hlasovacími právy podle § 20b odst. 2 písm. c) energetického zákona

Střední a velké podniky (s výjimkou příspěvkových organizací územních samosprávných celků) mohou být členy energetického společenství, ale nemohou mít hlasovací práva

Každý člen energetického společenství může mít maximálně 10 % hlasovacích práv podle § 20b odst. 7 energetického zákona

Do tohoto 10 % limitu se započítávají i hlasovací práva osob, které jsou s tímto členem součástí jednoho koncernu

Tato omezení zajišťují, že energetické společenství bude účinně kontrolováno místními aktéry a nebude ovládáno velkými komerčními subjekty, což odpovídá požadavkům evropských směrnic.

1.7.3 Postavení výrobců v energetickém společenství

Pro výrobce elektřiny, který je členem energetického společenství, je důležité pochopit svou pozici z hlediska odpovědnosti za odchylku a způsobu sdílení elektřiny. Účastníky trhu jsou výrobci elektřiny, obchodníci s elektřinou, zákazníci, společenství a datové centrum (§ 22 odst. 1 EZ). Každý účastník trhu s elektřinou nese odpovědnost za odchylku mezi plánovanou a skutečnou výrobou a je oprávněn smluvně přenést odpovědnost na jiný subjekt zúčtování odchylek (§ 22 odst. 2 EZ). Výrobce elektřiny proto musí mít vždy uzavřenou smlouvu s obchodníkem, který za něj převezme odpovědnost za

odchylku (sám by totiž tuto povinnost z důvodů finanční i technické náročnosti obvykle nedokázal splnit). Tento obchodník od výrobce obvykle zároveň vykupuje přetoky (elektřinu, která nebyla spotřebována ani sdílána) na základě smlouvy o dodávce (laicky běžně nazývaná „smlouva o výkupu“).

Každý výrobce si proto v případě zájmu o sdílení elektřiny v rámci energetického společenství musí zkontrolovat, zda má s obchodníkem s elektřinou uzavřenou platnou smlouvu, na jejímž základě je na obchodníka s elektřinou přenesena odpovědnost za odchylku, jinak mu EDC sdílení elektřiny neumožní. Obvykle bude tato povinnost upravena v již zmiňované „smlouvě o výkupu elektřiny“.

Zároveň každému výrobcí doporučujeme ve „smlouvě o výkupu elektřiny“ ověřit, zda v ní obchodník s elektřinou sdílení elektřiny nezakazuje, případně zda s ním nespojuje významně horší cenové podmínky. Na základě § 30 odst. 2 písm. s) a t) EZ se obchodníkům s elektřinou s účinností od 1. 4. 2025 přikazuje „zdržet se jednání, kterým by podmiňoval uzavření smlouvy o dodávce elektřiny zákazem sdílet elektřinu nebo omezením množství elektřiny, které je účastníkovi trhu s elektřinou povoleno sdílet“ stejně jako „zdržet se jednání, kterým by omezoval výrobce elektřiny v jeho právu sdílet elektřinu nebo ho bez spravedlivého důvodu znevýhodňoval cenovými nebo jinými podmínkami dodávky elektřiny oproti účastníkům trhu s elektřinou, kteří elektřinu nesdílejí.“ Jinými slovy, ve smlouvách uzavíraných v termínu od 1. 4. 2025 by zákaz sdílení elektřiny již neměl být nikdy obsažen (jinak obchodník s elektřinou porušuje svou povinnost dle § 30 odst. 2 písm. s) EZ), je však možné se setkat s horšími cenovými podmínkami, které však nesmí být nepřiměřené.

Při sdílení elektřiny v energetickém společenství je elektřina, vyrobená výrobcem, nejprve použita pro jeho vlastní spotřebu (samospotřeba). Přebytky jsou sdíleny s ostatními členy společenství podle nastaveného alokačního klíče. Zbývající nesdílená elektřina je prodána obchodníkovi jako přetok za dohodnutou výkupní cenu.

Doporučení výrobcům:

- Doporučujeme ověřit, zda má výrobce uzavřenou smlouvu, jejímž obsahem je přenesení odpovědnosti za odchylku na obchodníka s elektřinou. To obvykle bývá součástí „smlouvy o výkupu elektřiny“, do budoucna se však může jednat i o novou samostatnou smlouvu nabízenou za tímto účelem obchodníky s elektřinou.
- Před vstupem do energetického společenství je vhodné ověřit, zda současný obchodník zaslavněný výrobcem podporuje sdílení elektřiny. Pokud stávající smlouva sdílení zakazuje nebo omezuje, případně znevýhodňuje podstatně horšími cenovými podmínkami, měl by výrobce zvážit změnu obchodníka. Tyto podmínky se budou typicky vyskytovat u smluv uzavřených před 1. 4. 2025, kdy vstoupila v účinnost přísnější právní úprava, která obchodníkům s elektřinou zakazuje omezující jednání ve vztahu k zájemcům o sdílení elektřiny.
- Při nastavování alokačního klíče ve společenství je výhodné maximalizovat využití výrobcem vyrobené elektřiny v rámci společenství, protože cena za sdílenou elektřinu bývá výhodnější než výkupní cena od obchodníka.
- Je potřeba si s energetickým společenstvím vyjasnit podmínky úhrady za sdílenou elektřinu.

Správné nastavení těchto vztahů je klíčové pro efektivní fungování v rámci energetického společenství a maximalizaci výhod výrobce z výroby elektřiny.

1.8 Shrnutí – energetická společenství

Využití institutu energetického společenství dává smysl zejména v případě, **kdy do projektu sdílení má být zapojen větší okruh různorodých subjektů s tím, že nebude dostačující využití institutu aktivního zákazníka** (užití tohoto je limitováno počtem maximálně 11 EAN).

V počátcích projektu je pak **nutné počítat i s územním omezením skupin sdílení** – po přechodné období, které má skončit k 1. 7. 2026, pouze souvislé území max 3 ORP nebo hlavního města Prahy pro větší projekty by pak mohlo být limitujícím i omezením počtu maximálně 1 000 EAN v jedné skupině sdílení (s ohledem na fakt, že v jednom společenství by mělo být možná vytvářet více skupin sdílení, však uvedené omezení nemusí být reálnou překážkou). Limitem je nicméně skutečnost, že každý EAN může být registrováno pouze v jedné skupině sdílení.

Volba právní formy společenství je na zakladateli s tím, že zákon jednoznačně preferuje formu **spolku a družstva**, vyloučit však nelze ani podobu **společnosti s ručním omezením**. V případě s.r.o. je však nutné dbát na nastavení vnitřních vztahů tak, aby byly dodrženy požadavky zákona – definiční znaky energetických komunit, jimiž jsou zejména dobrovolnost účasti, účinná kontrola členy (resp. omezené možnosti členství) a omezené možnosti nakládání se ziskem (zisk nesmí být primárním účelem). Současně je nutné zdůraznit, že definičním znakem energetických komunit je mimo jiné i **pluralita členů**. Byť tedy obecné právní předpisy nevyklučují možnost založení jednočlenné s.r.o., v souvislosti s komunitní energetickou toto není možné – i tato s.r.o. by **musela být nejméně dvoučlenná**;

důvodová zpráva uvádí dokonce i podmínku nejméně tříčlenné s.r.o. V případě ES/SOZE v podobě spolku nebo družstva pak obecné právní předpisy výslovně stanoví minimální počet členů na 3 subjekty. Ve spojení s požadavkem na dobrovolnost (vystoupit z komunity by mělo být možné vždy, a to s výpovědní dobou ne delší než 3 měsíce) by se v případě menších komunit mohlo stát, že by došlo v průběhu fungování společenství k poklesu počtu členů pod zákonnou hranici a tím k zániku společenství.

Výhody	Omezení
<p>Možnost zapojení téměř neomezeného množství subjektů (v přechodném období limity pro skupiny sdílení).</p> <p>Široké možnosti nastavení vnitřních práv a povinností uvnitř energetických společenství.</p> <p>Možnost vybrat si vhodnou formu právnické osoby dle potřeby společenství.</p> <p>Nástroje pro omezení vlivu velkých podniků stimulují aktivitu jiných členů ve společenství a brání převzetí vlivu nad společenstvím subjekty považovanými obecně za vlivné.</p>	<p>Nemožnost zapojení velkého podniku do SOZE. Nemožnost zapojení velkého podniku do jakékoli formy společenství po dobu udržitelnosti záměru z pohledu dotace dle výzvy č. 7/2023 NPŽP.</p> <p>Vyšší administrativní náročnost oproti variantě sdílení formou aktivního zákazníka.</p> <p>Nejvýše 1000 EAN v rámci jedné skupiny sdílení; nemožnost účasti jednoho EAN ve více skupinách sdílení; počáteční územní omezení skupiny sdílení na 3 ORP nebo území hlavního města Prahy.</p> <p>Omezení spolupráce s velkými podniky po dobu udržitelnosti záměru jako brzda využití stabilních zdrojů energie a současně pro zajištění odbytu pro energie vyráběné ve společenství.</p>

2 Popis faktického stavu

Vlastnická struktura budoucího společenství se bude odvíjet od jeho členů. Základní myšlenkou je, že společenství jako takové nebude provozovat ani budovat žádný zdroj či zařízení pro ukládání energie. Jednotlivé výroby energie z OZE (včetně zařízení pro akumulaci vyrobené elektřiny) budou majetkem člena společenství, který je na vlastní náklady vybuduje a následně je bude i sám spravovat a provozovat. Členové ES budou s ES sdílet přebytky nespotřebované elektřiny.

Členskou základnu společenství lze rozdělit do dvou skupin:

1) Základající členové společenství, a to:

- a. Město Aš
  - i. Projektový záměr uvádí i příspěvkové organizace Města. V této souvislosti si dovoluujeme upozornit, že příspěvkové organizace nemohou být zakládajícími členy, ale se souhlasem svého zřizovatele mohou následně do společenství vstoupit.
- b. městské obchodní společnosti (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.)
- c. Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši
- d. Namasthe Aš s.r.o.
- e. Libor Řezáč (živnostník)
- f. Ing. Miroslav Dvůřka

2) **Potenciální budoucí členové společenství** (neboli cílové skupiny pro budoucí rozšíření společenství), kam patří:

- a. Průmyslové podniky – jedná se zejm. o tyto podniky:
  - i. Slévárna HEUNISCH, s.r.o.
  - ii. ASTOS Machinery a.s.
  - iii. NURA s.r.o.
  - iv. NOSTRA, spol. s r.o.
  - v. BekaertDeslee CZ s.r.o.
- b. Místní pobočky obchodních řetězců (např. řetězce typu TESCO, PENNY)
- c. Zemědělské a lesní podniky (kvůli úvahám o zpracování bioplynu a zapojení bioplynových stanic)
  - i. Ing. Petr Štěpánek IČ: 70947970
  - ii. Roman Mastík IČ: 4531096
- h) Domácnosti na území města, příp. ORP Aš (rodinné a bytové domy)

Pro vyhodnocení přípustnosti disponovat hlasovacími právy z hlediska EZ je klíčové posouzení velikosti Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši a Namasthe Aš, s.r.o. ve smyslu Doporučení Komise 2003/361/ES.

Ve vztahu k Společenství vlastníků jednotek v č. p. 2528 v Aši se uplatní následující závěry:

Podle definice je podnikem „každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na jeho právní formu“. Dle uživatelské příručky k definici malých a středních podniků²⁷ je rozhodujícím faktorem hospodářská činnost, nikoli právní forma. Za podniky lze dle příručky považovat i osoby samostatně výdělečně činné, rodinné firmy, obchodní společnosti a sdružení či jakékoli jiné subjekty, které pravidelně vykonávají hospodářskou činnost. Za hospodářskou činnost se obvykle považuje „prodej výrobků nebo služeb za danou cenu na daném/přímém trhu“ (str. 11 příručky). SVJ na trhu s prodejem výrobků či služeb v žádném případě nepodniká, SVJ ze zákona navíc ani podnikat nesmí (a to ani jako vedlejší činnost jako např. u spolků) a majetkem může nabývat a nakládat s ním pouze pro účely správy domu a pozemku, a to dle § 1194 a § 1195 OZ. SVJ tedy nevykonává hospodářskou činnost a není považováno za podnik. Předmětné doporučení komise se tak na SVJ neuplatní.

Ve vztahu k Namasthe Aš, s.r.o. z účetní závěrky za rok 2024 vyplývá průměrný počet 2 zaměstnanců a bilanční suma 1 942 tis. Kč (cca 78 tis. EUR), z účetní závěrky za rok 2023 vyplývá průměrný počet 2 zaměstnanců a bilanční suma 2 043 tis. Kč (cca 82 tis. EUR). Proto máme za to, že se jedná o mikropodnik (limit středního podniku je < 250 zaměstnanců a bilanční suma ≤ 43 mil. EUR).

Město vstupuje do společenství jako klíčový subjekt, jelikož vlastní a spravuje široké portfolio nemovitostí, jak je zřejmé z níže uvedené tabulky zpracované v rámci Územní energetické koncepce města Aše („ÚEK“).

Zelenou barvou jsou v tabulce označeny objekty, pro které Město získalo dotační podporu na realizaci FVE (na základě informací z aktualizovaného přehledu a budov Města a získaných dotací na realizaci FVE), modře pak ty, na kterých již byla FVE realizována.

Konkrétní parametry výroby energie z OZE (vč. zařízení pro ukládání energie) uvádíme v čl. 1.3 této analýzy.

²⁷ Dostupné z: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42921/attachments/1/translations/cs/renditions/pdf>

Tabulka č. 1 – Objekty ve vlastnictví Města s významnější spotřebou energie²⁸

OBČANSKÁ VYBAVENOST		
Typ stavby	Název objektu	Adresa
objekt občanské vybavenosti	MěÚ Aš	Kamenná 473/52, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Muzeum Aš	Mikulášská 3/5, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Knihovna a Informační centrum	Hlavní 239/23, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Muzeum Poštovní Náměstí (bývalá hasičárna)	Poštovní Náměstí 635/1, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Dům s pečovatelskou službou Aš	Dlouhá 2617/1, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Zařízení školního stravování	Dlouhá 2618/3, 352 01 Aš
BYTOVÉ DOMY		
bytové domy	Bytový dům Gustava Geipela – společné prostory	Gustava Geipela 379/7, 352 01 Aš
bytové domy	Bytový dům Nedbalova	Nedbalova 2053/7, 1702/5, 352 01 Aš
bytové domy	Bytový dům Horní Paseky – společné prostory	Horní Paseky č.p. 10, 352 01 Aš
bytové domy	Bytový dům Textilní 28 – společné prostory	Textilní 1518/28, 352 01 Aš
bytové domy	Bytový dům Textilní 26 – společné prostory	Textilní 1450/26, 352 01 Aš
bytové domy	Bytový dům Textilní 17 – společné prostory	Textilní 1442/17, 352 01 Aš
bytové domy	Bytový dům Mokřiny 119 – společné prostory	Mokřiny 119, 352 01 Aš
bytové domy	Byty Poštovní Náměstí 1 – společné prostory	Poštovní náměstí 635/1, 352 01, Aš
ŠKOLY		
Typ stavby	Název objektu	Adresa
stavba občanského vybavení	ZUŠ Roberta Schumanna	Kostelní 42/12, 35201 Aš
stavba občanského vybavení	Kulturní centrum LaRitma, příspěvková organizace	Kostelní 43, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	ZŠ Kamenná	Kamenná 152/2, 352 01 Aš
objekt občanské vybavenosti	ZŠ a MŠ Aš, MŠ G.Geipela	Gustava Geipela 1106/15, 352 01 Aš

²⁸ Územní energetická koncepce města Aše. Dostupné z: https://www.muas.cz/assets/File.ashx?id_org=52&id_dokumenty=243418

objekt občanské vybavenosti	ZŠ Hlávková	Hlávková 1472/26, 352 01 Aš
objekt občanské vybavenosti	ZŠ a MŠ Okružní	Okružní 1580/57, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	ZŠ a SŠ Studentská	Studentská 1612/13, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	MŠ Moravská budova A	Moravská 1926/10, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	MŠ Nohova	Nohova 2201/26, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Městský DDM Sluníčko budova A	Štefánikova 2515, 352 01 Aš
objekt občanské vybavenosti	MŠ Neumannova	Neumannova 2560/1, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	ZŠ a MŠ Mokřiny	Mokřiny 116, 352 01 Aš

Ostatní zakládající členové vlastní následující objekty.²⁹

Tabulka č. 2 – Objekty ve vlastnictví Ašské lesy s.r.o.

Typ stavby	Název objektu	Adresa
stavba občanského vybavení	Lyžařský areál Vrch Háj	Lyžařský areál Vrch Háj
stavba občanského vybavení	Sportoviště Vrch Háj	Sportoviště Vrch Háj
stavba občanského vybavení	Autokemp Vrch Háj	Autokemp Vrch Háj
stavba občanského vybavení	Plavecký bazén	Plavecký bazén, Havlíčkova 2568/7, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Tělocvična G. Geipela	Gustava Geipela 2711/13, 352 01 Aš
stavba občanského vybavení	Ubytování Doubrava	Ubytování Doubrava 118, 35201 Aš

Tabulka č. 3 – Objekty ve vlastnictví TEBYT AŠ, s.r.o.

Typ stavby	Název objektu	Adresa
stavba ubytovacího zařízení	Nedbalova, ubytovna	Nedbalova 1787/9 a 1788/11, 35201 Aš

Tabulka č. 4 – Objekty ve vlastnictví Ašské služby s.r.o.

Typ stavby	Název objektu	Adresa
------------	---------------	--------

²⁹ Vycházíme z Přílohy č. 11 Výzvy – Identifikace a popis záměru vzniku společenství doložené k žádosti o dotaci. Aktualizované podklady oproti roku 2024 nemáme k dispozici.

stavba pro administrativu, garáže, jiná stavba	Ašské služby areál	Krajčářská 1275/11, 35201 Aš
jiná stavba	Ašské služby sběrný dvůr	Hedvábnická ul., 352 01 Aš

Tabulka č. 5 – Objekty ve vlastnictví SVJ v č.p. 2528 v Aši

Typ stavby	Název objektu	Adresa
bytová dům	SVJ Dlouhá 2528/20	Aš, Dlouhá 2528/20

Tabulka č. 6 – Objekty ve vlastnictví Namasthe Aš s.r.o.

Typ stavby	Název objektu	Adresa
víceúčelová stavba	Namasthe	Aš, Moravská 746/5

Tabulka č. 7 – Objekty ve vlastnictví pana Libora Řezáče

Typ stavby	Název objektu	Adresa
stavba občanského vybavení	Zámečnická dílna	Aš, Hedvábnická 2493/1

Tabulka č. 8 – Objekty ve vlastnictví Ing. Miroslava Dvřáka

Typ stavby	Název objektu	Adresa
rodinný dům	Rodinný dům	Aš, Jitřní 2967/12

V území působí také několik dalších potenciálních partnerů, kteří by se mohli do společenství zapojit v dalších fázích, a kteří mohou významným způsobem přispět k výrobě i spotřebě energie v rámci společenství. Konkrétní informace o objektech a jejich spotřebě ani výrobních zdrojích cílových skupin pro budoucí rozšíření společenství nemá Město v této fázi k dispozici a v dohledné době s jejich zapojením ani nepočítá.

Jako významnou bariéru vnímáme různorodou energetickou náročnost jednotlivých objektů a nerovnoměrné rozložení výroby a spotřeby energie v průběhu roku. Možnou překážkou může být nastavení efektivní koordinace veřejného a soukromého sektoru.

Pozitivem jsou nepřílišné rozdíly v energetických třídách jednotlivých objektů ve vlastnictví zakládajících členů (energetické třídy dle PENB se pohybují od třídy C do třídy G, avšak většina objektů je zařazena ve třídě C). Jako pozitivní faktor lze hodnotit tři již realizované FVE instalované na objektech ve vlastnictví Města, a to FVE na budově MŠ Neumannova, ZŠ Hlávková a budově Městského úřadu Aš. Nelze však přehlédnout, že celkový instalovaný výkon těchto FVE činí v součtu pouhých 31,2 kWp. Významným předpokladem pro realizaci a následně i úspěšné fungování společenství je vysoké množství FVE na objektech ve vlastnictví Města, na jejichž realizaci byla schválena dotační podpora (konkrétně v rámci Modernizačního fondu v programu RES+, OPŽP, ENERGOV nebo NZÚ). Celkový instalovaný výkon plánovaných FVE činí 401,05 kWp, včetně již realizovaných FVE je to 432,25 kWp. a kapacita již realizovaných i plánovaných bateriových úložišť 300,6 kWh. Klíčovým předpokladem pro úspěšnou realizaci ES je též smlouva o smlouvě budoucí o spolupráci na projektu společenství, kterou mezi sebou uzavřely zakládající subjekty společenství.

2.2 Struktura zakládajících členů:

- **Město Aš** (včetně svých příspěvkových organizací) – hlavní výrobce i spotřebitel energie pro veřejné služby
  - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 1 – Objekty ve vlastnictví města s významnější spotřebou energie](#)
  - Spotřeba energie za kalendářní rok v součtu u všech OM objektů ve vlastnictví Města: 495,99 MWh + 325,6 objekty ve vlastnictví Města provozované TEBYT AŠ, s.r.o., celkem 821,59 MWh
- **městské obchodní společnosti** (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.)
  - **Ašské lesy s.r.o.**
    - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 2 – Objekty ve vlastnictví Ašské lesy s.r.o.](#)
    - Spotřeba energie za kalendářní rok v součtu u všech OM objektů ve vlastnictví Ašské lesy s.r.o.: 288,6 MWh
  - **TEBYT AŠ, s.r.o.**
    - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 3 – Objekty ve vlastnictví TEBYT AŠ, s.r.o.](#)
    - Spotřeba energie za kalendářní rok: 45 MWh
  - **Ašské služby s.r.o.**
    - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 4 – Objekty ve vlastnictví Ašské služby s.r.o.](#)
    - Spotřeba energie za kalendářní rok v součtu u všech OM objektů ve vlastnictví Ašské služby s.r.o.: 54,6 MWh
- **Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši**
  - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 5 – Objekty ve vlastnictví SVJ v č.p. 2528 v Aši](#)
  - Spotřeba energie za kalendářní rok: průměrně 2 MWh za byt, celkem 48 MWh
- **Namasthe Aš s.r.o.**
  - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 6 – Objekty ve vlastnictví Namasthe Aš s.r.o.](#)
  - Spotřeba energie za kalendářní rok: 9,9 MWh
- **Libor Řezáč** (živnostník)
  - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 7 – Objekty ve vlastnictví pana Libora Řezáče](#)
  - Spotřeba energie za kalendářní rok: 18,8 MWh
- **Ing. Miroslav Dvůřka**
  - Objekty k zapojení: viz [Tabulka č. 8 – Objekty ve vlastnictví Ing. Miroslava Dvůřka](#)
  - Spotřeba energie za kalendářní rok: 3,744 MWh

2.3 Struktura potenciálních budoucích členů:

- **Průmyslové podniky** – výhodné energie mohou zajistit vyšší konkurenceschopnost a zaměstnanost; jedná se zejm. o tyto podniky:
  - Slévárna HEUNISCH, s.r.o.
  - ASTOS Machinery a.s.
  - NURA s.r.o.
  - NOSTRA, spol. s r.o.
  - BekaertDeslee CZ s.r.o.
- **Místní pobočky obchodních řetězců** (např. řetězce typu TESCO, PENNY)
- **Zemědělské a lesní podniky** (kvůli úvahám o zpracování bioplynu, zapojení bioplynových stanic)
  - Ing. Petr Štěpánek IČ: 70947970
  - Roman Mastík IČ: 4531096
- **Domácnosti na území města**, příp. ORP Aš (rodinné a bytové domy)

Jak uvádíme výše, Město se zapojením výše uvedených potenciálních budoucích členů zatím nepočítá. Podrobnějšími informacemi o vkládaných objektech a jejich aktuální spotřebě Město nedisponuje a v kontextu předchozí věty ani není nutné se tímto v této fázi blíže zabývat.

2.4 Plánovaná majetková struktura

Níže uvedené přehledové tabulky byly sestaveny na základě klientem dodaných podkladových materiálů při zahájení zpracování analýzy. Pro účely aktuálních údajů odkazujeme na přehledové tabulky zpracované společností PORSENA ENERGY s.r.o., které jsou přílohou této analýzy.

2.4.1 Přehled objektů s plánovanými FVE

Název subjektu	Název objektu:	Adresa objektu:	Vazba subjektu na objekt:	Vlastník objektu:	Celkový počet odběrných míst:	Poloha odběrných míst („OM“):	Přehled spotřeb za průměrný rok u jednotlivých OM:	Typ zdroje energie:	Poloha/umístění zdroje:	Způsob zapojení zdroje:	Ukládání energie:	Provozovatel zdroje:	Rezervovaný příkon/výkon distribuční sítě
Město Aš	Kulturní centrum LaRitma, příspěvková organizace	Kostelní 43, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	X	V budově	25 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, s kapacitou v posudku není uvažováno	Město Aš	3x160 A
TEBYT AŠ, s.r.o.	Dům s pečovatelskou službou - byty	Dlouhá 2617/1, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	118	V budově	průměrně 1 MWh za byt = 118 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, 44 kWh	TEBYT AŠ s.r.o.	3x160 A

	společné prostory												
Ašské lesy s.r.o.	Tělocvična G. Geipela	Gustava Geipela 2713/11	vlastník	Ašské lesy s.r.o.	X	V budově	19 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, 48 kWh	Ašské lesy s.r.o.	3x50 A
Město Aš	ZŠ Kamenná	Kamenná 152/2, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	X	V budově	84 MWh	FVE (rezervovaný výkon: 34 kW)	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 16 kWh	Město Aš	3x63 A
Město Aš	ZŠ a MŠ Aš, Okružní 57	Okružní 57, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	X	V budově	60 MWh	FVE (rezervovaný výkon: 30 kW)	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 28 kWh	Město Aš	3x145 A
Město Aš	ZŠ a SŠ Studentská	Studentská 1612/13, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	X	V budově	19 MWh	FVE (rezervovaný výkon: 25 kW)	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 20 kWh	Město Aš	3x63 A
TEBYT AŠ, s.r.o.	Ubytovna Nedbalova	Nedbalova 1787/9 a 1788/11, 35201 Aš	vlastník	TEBYT AŠ, s.r.o.	X	V budově	45 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 9,6 kWh	TEBYT AŠ	3x100 A
Ašské služby s.r.o.	Ašské služby areál	Krajčářská 11275/11, 35201 Aš	vlastník	Ašské služby s.r.o.	X	V areálu	44 kWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 75 kWh	Ašské služby s.r.o.	0,03 MW
TEBYT AŠ, s.r.o.	Bytový dům Gustava Geipela	Gustava Geipela 379/7	provozovatel	Město Aš	12	V budově	7,2 MWh	FVE (výkon 34 kWp)	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 32,6 kWh	TEBYT AŠ, s.r.o.	3x40 A
TEBYT AŠ, s.r.o.	Bytový dům	Na Vrchu 729, Aš	provozovatel	Město Aš	11	V budově	Nový odběr	FVE 25,65 kWp	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 17,4 kWh	TEBYT AŠ, s.r.o.	3x63 A

(Zdroj: Excel tabulka - Příloha záměru výzvy č. 7/2023 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory na zakládání energetických společností, aktualizované dle excelu Přehled budov a dotací a dále dle podkladů k 1. etapě FVE)

2.4.2 Přehled objektů s již realizovanými FVE

Do projektu budou prozatím zapojeny 3 již funkční FVE realizované na objektech ve vlastnictví Města:

Název subjektu	Název objektu:	Adresa objektu:	Vazba subjektu na objekt:	Vlastník objektu:	Celkový počet OM:	Poloha OM:	Přehled spotřeb za průměrný rok u jednotlivých odběrných míst:	Typ zdroje energie:	Poloha/ umístění zdroje:	Způsob zapojení zdroje:	Ukládání energie:	Provozovatel zdroje:	Rezervovaný příkon/výkon distribuční sítě
Město Aš	MŠ Neumannova	Neumannova 2560, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	X	V budově	13 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 10 kWh	Město Aš	3x63 A
Město Aš	ZŠ Hlávková	Hlávková 1472/26, 35201 Aš	provozovatel	Město Aš	X	V budově	57 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ne	ZŠ Hlávková	3x100 A
Město Aš	Budova MěÚ	Kamenná 473/52, 35201 Aš	vlastník	Město Aš	X	V budově	64 MWh	FVE	Střecha budovy	NR	Ano, kapacita 10 kWh	Město Aš	3x63 A

Ve vztahu k ostatním zakládajícím členům společností (kromě Města) nedisponujeme aktuálními daty, zda tyto budou do společností vstupovat jako provozovatelé výroby elektřiny z OZE provozující a případně s jakým instalovaným výkonem, nebo zda realizaci výroby teprve plánují. Z vyplněné Přílohy č. 11 výzvy – základní identifikace záměru vzniku společností plyne, že v době podání žádosti

o dotaci v rámci výzvy NPO č. 7/2023: Zakládání energetických společností zakládající členové společností ze soukromé sféry žádnými výrobními zdroji ani zařízeními pro akumulaci elektrické energie nedisponovaly.

2.5 Právní stav

Projekt se zakládá na uzavřené smlouva o smlouvě budoucí o spolupráci na projektu společností mezi zakládajícími členy a je ukotven ve strategických dokumentech města, zejména ÚEK Města z roku 2022.

2.6 Popis technického stavu

Projekt disponuje existující infrastrukturou v podobě tří FVE ve vlastnictví Města. Instalovaný výkon těchto FVE v součtu činí pouze 31,2 kWp, a nejedná se tak o významný základ pro sdílení elektrické energie v rámci společností. Město však současně disponuje významným množstvím projektů FVE v přípravné fázi, na které již byla schválena dotační podpora. Instalovaný výkon těchto plánovaných FVE má v součtu činit 401,05 kWp (1. etapa ENERGOV + NZÚ 125,45 kWp). Součástí těchto FVE má také být instalace bateriových úložišť o kapacitě 290,6 kWh, které mají potenciál významně přispět k efektivitě celého systému.

2.7 Územní působnost

Projektový záměr stanovuje podmínku lokální příslušnosti k území ORP Aš. Podmínka pro založení SOZE, tedy aby vymezené území zahrnovalo souvislé území správních obvodů nejvýše 3 obcí s rozšířenou působností (nebo území Hlavního města Prahy), je v tomto případě splněna. Pro případ vzniku energetického sdružení v užším slova smyslu nejsou zakladatelé nijak limitováni rozsahem území pro zapojení do sdružení..

3 Popis důsledků, které z faktického stavu vyplývají

Z analýzy výchozího stavu vyplynulo pro projekt sdružení hned několik významných důsledků.

V první řadě je nezbytné se vypořádat s asymetrickou strukturou zakládajících členů. Zakládajícími členy sdružení jsou subjekty z veřejné sféry (Město Aš a městské obchodní společnosti) i soukromé sféry (SVJ, obchodní korporace, fyzická osoba podnikající, fyzická osoba). U každého z těchto subjektů lze předpokládat výrazné rozdíly v jejich možnostech výroby i spotřeby elektrické energie jakož i odlišné rozhodovací procesy a priority.

Z technického hlediska je zásadní časová nerovnoměrnost mezi výrobou a spotřebou energie, a to s ohledem na významné zastoupení školských zařízení Města (MŠ, ZŠ, ZUŠ). Zatímco FVE dosahují nejvyšší produkce v letních měsících, významní spotřebitelé, kterými jsou právě školské objekty, mají v tomto období minimální odběr. Tento nesoulad bude nutné řešit pomocí akumulace energie a systému energetického managementu. Z doložených podkladů k záměru sdružení je však zřejmé, že současně i budoucí záměry FVE s touto skutečností počítají. Celková kapacita již realizovaných i plánovaných bateriových úložišť má v součtu činit 300,60 kWh.

Situaci mírně komplikuje i různá technická úroveň objektů (energetické třídy C-G, ačkoliv nejvyšší podíl mají objekty energetické třídy C), což vyžaduje postupnou modernizaci a instalaci jednotného monitorovacího systému.

Ekonomické důsledky se projevují především v investiční náročnosti projektu. Instalace nových technologií a vytvoření řídicího systému vyžadují značné finanční prostředky. Současně lze předpokládat, že významnou část investičních nákladů pokryje dotační podpora. Zároveň je nutné nastavit spravedlivý systém rozdělení provozních nákladů mezi členy sdružení a zajistit ekonomickou udržitelnost

celého projektu. Provozní náklady si zřejmě stanoví každý výrobce, přičemž tyto náklady lze zohlednit v silové složce ceny sdílené elektřiny. Úloha a fungování společenství bude zjednodušeno tím, že jednotlivé výrobní energie z OZE zůstanou ve vlastnictví členů společenství. Společenství jako takové bude pouhým **koordinátorem** (nebude samo budovat ani provozovat žádný zdroj či zařízení pro ukládání energie). To nevylučuje potřebu pečlivé koordinace a transparentních pravidel pro fungování sdílení.

Plánované postupné rozšiřování o další členy společenství (průmyslové podniky, místní pobočky obchodních řetězců, zemědělské a lesní podniky a domácnosti na území města, příp. ORP Aš) vyžaduje flexibilní systém schopný absorbovat nové členy bez narušení funkčnosti společenství. Ačkoliv Město s rozšiřováním o tyto členy aktuálně nepočítá, pravidla pro tyto procesy lze nastavit s předstihem již při založení společenství. Rozvojový potenciál projektu je velký a spočívá v postupném rozšiřování, zavádění inovací a využívání synergií mezi členy společenství.

Pro úspěšné fungování ES bude klíčové všechny tyto důsledky systematicky řešit a průběžně vyhodnocovat jejich dopady na chod společenství. Zvláštní pozornost je třeba věnovat vytvoření systému řízení, který dokáže efektivně koordinovat technické, ekonomické a organizační aspekty projektu při zachování flexibility pro budoucí rozvoj.

Z hlediska správy a administrace sdílení elektřiny existuje v obecné rovině více možných modelů fungování společenství:

1. **Aktivní role společenství:**

Společenství může převzít roli správce OM svých členů, což by zahrnovalo zastupování členů při jednání s distributorem a obchodníkem, centralizovanou správu dat o spotřebě a výrobě, administraci registrace skupin sdílení u EDC a optimalizaci nákladů. Tento model vyžaduje zajištění přístupu k datům a uzavření příslušných smluv o zastupování.

2. **Podpůrná role společenství**

Společenství může fungovat jako koordinátor skupin sdílení, optimalizovat složení skupin sdílení a zajišťovat zastřešující platformu pro koordinaci bilaterálních vztahů mezi členy, standardizaci smluvních podmínek a řešení případných sporů. Společenství může současně plnit i roli garanta cen, a stanovovat buď interní ceny nebo cenová doporučení pro sdílenou elektřinu

Volba konkrétního modelu bude záviset na počtu zapojených členů, jejich preferencích, technických možnostech jakož i vlastních představách společenství o jeho fungování. Z projektového záměru plyne, že hlavním posláním ES má být vytvoření organizačních podmínek pro vzájemné sdílení energie a všeobecná osvětová činnost, zatímco vybudování a provoz výroben energie z OZE (vč. akumulace) pak bude odpovědností jednotlivých výrobců (členů ES). Jako vhodnější pro potřeby Města proto sledujeme model druhý. Pro informovanost společenství o možnostech nastavení vzájemných vztahů však uvádíme i model společenství jakožto aktivního subjektu v rámci sdílení. Město preferuje, aby smlouvy o sdílení elektřiny byly uzavírány skrze společenství jakožto zastřešující subjekt.

4 Doporučení pro právní řešení popsaného vztahu

Forma společenství nutně musí respektovat požadavky projektu a respektovat výchozí faktický stav uspořádání. Vycházíme z porovnání přípustných forem energetických společenství definovaných v energetickém zákonu.

Pro rozhodnutí o volbě druhu společenství (ES nebo SOZE) jsou stěžejní tyto požadavky:

Projekt předpokládá v prvotních fázích realizaci jednodušších zařízení, a to konkrétně FVE. V dalších letech fungování společenství se předpokládá i realizace technologicky náročnějších řešení. Město má zájem vytvořit příznivé podmínky pro investorské aktivity v regionu a podporovat rozvoj dalších typů výroben energie z OZE. V rámci této strategie bude Město při případných aktualizacích územního plánu zohledňovat možnosti rozšíření výrobních zdrojů o VTE, vodíková úložiště, zařízení pro spalování či zplyňování biomasy či geotermální vrt. Tento přístup je v souladu s ÚEK, která primárně počítá s výrobou elektrické energie z FVE, instalací tepelných čerpadel, využitím automatických kotlů na biomasu ve formě dřevní štěpky nebo pelet a potenciálně také s výstavbou VTE.

Projektový záměr předpokládá podmínku lokální příslušnosti k území ORP Aš, přičemž v blízké době se neuvažuje o rozšíření na větší území. Společenství má zájem zůstat otevřené možnosti přeshraniční spolupráci se sousedním Bavorskem a Saskem, jelikož 4/5 hranice ORP tvoří právě hranice s Německem. Pro realizaci přeshraničního sdílení dosud neexistuje platný právní rámec.

Mezi cílové skupiny pro budoucí rozšíření společenství se řadí řada průmyslových podniků (Slévárna HEUNISCH, s.r.o., ASTOS Machinery a.s., NURA s.r.o., NOSTRA, spol. s r.o., BekaertDeslee CZ s.r.o.) nebo místní pobočky obchodních řetězců (např. řetězce typu TESCO, PENNY), přičemž u řady z nich lze důvodně předpokládat naplnění definice velkého podniku. Město se zapojením těchto podniků aktuálně nepočítá, a tak je relevance tohoto požadavku spíše okrajová. Po uplynutím udržitelnosti projektu nebude členství velkých podniků z podnikatelského sektoru omezeno.

Zhodnocení přínosů a rizik:

Energetické společenství umožňuje širší spektrum členství včetně budoucího zapojení velkých podniků (s ohledem na podmínky SFŽP až po skončení udržitelnosti podporovaného záměru.), což je výhodné pro jejich plánované zapojení jako významného výrobce energie. Tato forma je preferována zakládajícími členy, rovněž s ohledem na flexibilnější územní působení.

Společenství pro obnovitelné zdroje energie omezuje členství pouze na fyzické osoby, malé a střední podniky, obce a kraje. EZ sice uvádí, že SOZE mohou vyrábět a sdílet nejen elektřinu, ale i teplo a plyn z obnovitelných zdrojů, avšak v současné chvíli neexistují praktické nástroje pro sdílení uvedených energií. SOZE má přísnější územní omezení, kdy jednak zakladatelské právní jednání musí upravovat určení území v blízkosti (zahrnující maximálně správní obvody nejvýše 3 obcí s rozšířenou působností nebo hlavního města Prahy), ve kterém bude SOZE působit a dále omezuje hlasovací práva - těmi disponují pouze členové v blízkosti energetických zařízení provozovaných SOZE.

Podle § 20i odst. 3 EZ platí následující: „(3) Společenství pro obnovitelné zdroje má mimo území podle § 20b odst. 5 právo vyrábět elektřinu z obnovitelných zdrojů pouze ve výrobních elektřiny, jejichž celkový instalovaný výkon nepřesahuje jednu třetinu celkového instalovaného výkonu všech jím provozovaných výroben elektřiny.“ Toto omezení se týká výlučně SOZE, nikoli jeho členů. Platí, že výkon hlasovacích práv mohou realizovat pouze konkrétní kategorie členů SOZE v blízkosti výrobních zdrojů definované v zakladatelském právním jednání, která nepřesahuje rámec 3 ORP.

Doporučení:

S ohledem na charakter cílových skupin pro budoucí rozšíření společenství se jako vhodnější varianta jeví založení energetického společenství (ES). ES do budoucna umožní jeho členům sdílet elektrickou energii vyráběnou v místě mezi subjekty, které zde působí, bez ohledu na zásadní omezení z pohledu jejich velikosti.

Omezení společenství pro obnovitelné zdroje (SOZE) pouze na malé a střední podniky by mohlo bránit dalšímu rozvoji projektu. Pokud by bylo v současné chvíli přistoupeno k založení SOZE, mohla by v budoucnu vyvstat potřeba založení energetického společenství právě z uvedeného důvodu. Jak je popsáno výše, SOZE je také výrazně územně omezeno. Přestože projekt v současnosti počítá s podmínkou lokální příslušnosti k ORP Aš, forma SOZE by potenciálně mohla v budoucnu bránit dalšímu rozvoji projektu v rámci větší lokality.

Ačkoli specifika SOZE mohou vést k závěru, že při jeho založení je možné počítat se sdílením elektřiny, tepla i plynu z obnovitelných zdrojů, je nutné opětovně poukázat na to, že právní úprava sice počítá se sdílením tepla a plynu, nicméně ke sdílení těchto komodit není v současné chvíli adekvátně vytvořená infrastruktura. Ke sdílení plynu a tepla tak může dojít pouze za velmi specifických podmínek. Zákon dále neomezuje možnost řešit sdílení tepla a plynu v rámci smluvních vztahů či prostřednictvím jiného subjektu než SOZE. Podrobnější doporučení k výběru **vhodné právní formy společenství jsou uvedena v druhé části analýzy.**

5 Návrh vlastnické struktury

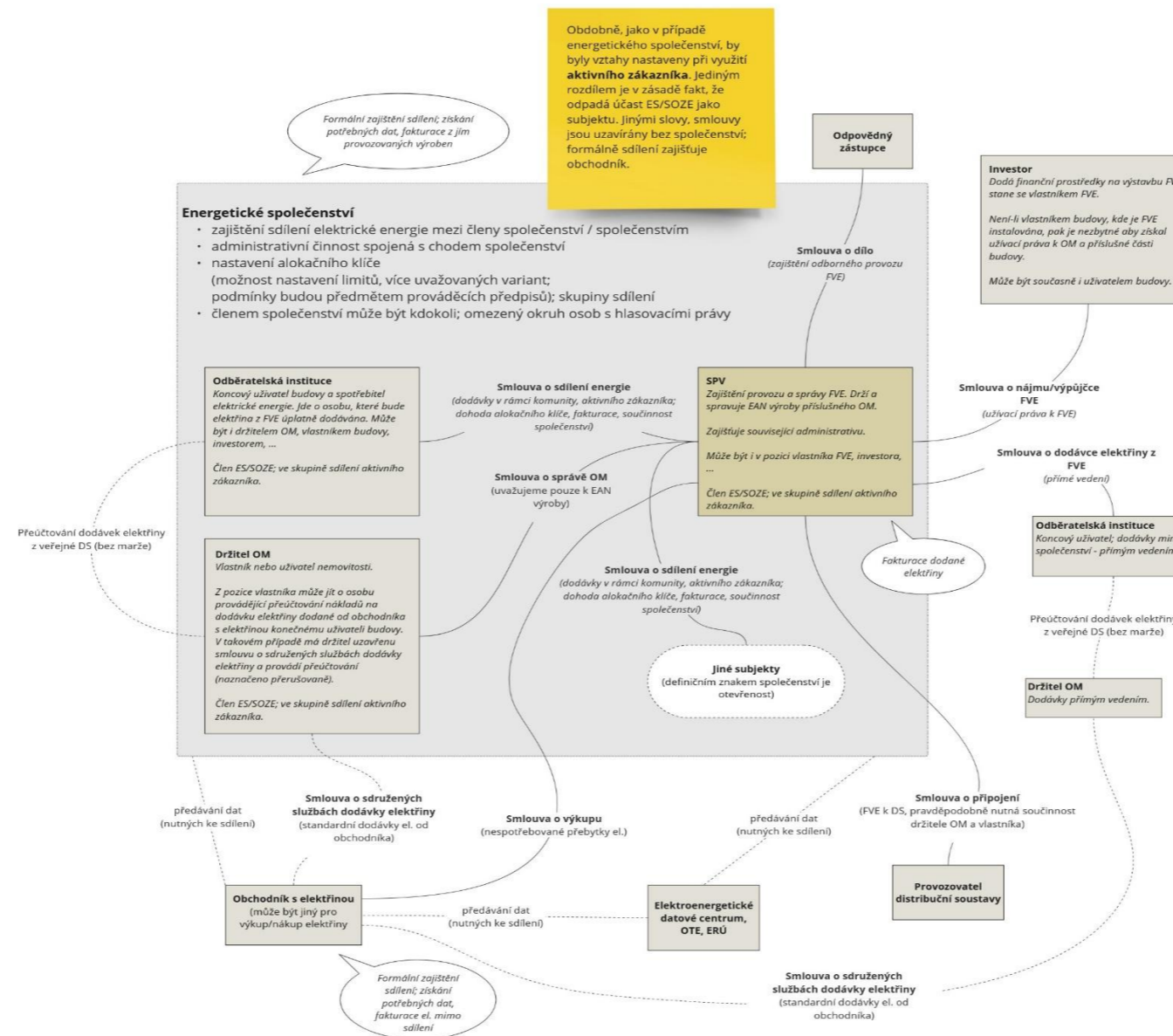
Projekt je postaven na myšlence, že společenství jako takové nebude provozovat ani budovat žádný výrobní zdroj či zařízení a veškerá výrobní a spotřební infrastruktura zůstane ve vlastnictví jednotlivých členů. V souladu s požadavky zakládajících členů bude společenství v první fázi fungovat především jako koordinační platforma, jejímž posláním bude vytvoření organizačních podmínek a pravidel pro vzájemné sdílení energií a všeobecná osvětová činnost. Správa a provoz výroben energie z OZE (vč. akumulace) bude odpovědností jednotlivých výrobců (členů společenství). Smlouvy o sdílení elektřiny budou uzavírat jednotliví členové zapojení do sdílení skrze společenství. Smyslem tohoto modelu je, aby jednotliví výrobci nemuseli řešit vyúčtování sdílené elektřiny.

Dovolujeme si předložit návrh vlastnické struktury, který definuje, kdo bude vlastníkem, správcem a provozovatelem jednotlivých prvků infrastruktury pro výrobu a distribuci elektřiny v rámci společenství.

Prvek infrastruktury	Vlastník	Správce / provozovatel	Smluvní vztah
Veřejné budovy (odběrná místa – ZŠ, MŠ, MěÚ, bytový dům atd.)	Město	Město	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Fotovoltaické elektrárny	Město	Město	Smlouva o sdílení elektřiny v ES + v návaznosti na předchozí sloupec možnost nájemní smlouvy mezi vlastníkem nemovitosti a FVE a ES, které by zajišťovalo provoz FVE)
Veřejné budovy (odběrná místa – lyžařský areál, sportoviště, autokemp, plavecký bazén, tělocvična, ubytování)	Ašské lesy s.r.o. (100 % vlastníkem Město)	Ašské lesy s.r.o.	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Veřejné budovy (odběrná místa – bytový dům, ubytovna, společné prostory)	TEBYT AŠ s.r.o. (100 % vlastníkem Město) nebo Město	TEBYT AŠ, s.r.o.	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Veřejné budovy (odběrná místa – areál Ašských služeb, s.r.o.)	Ašské služby s.r.o. (100 % vlastníkem Město)	Ašské služby s.r.o.	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Soukromá budova (odběrné místo – víceúčelová budova pro podnikatelský sektor)	Namasthe Aš s.r.o.	Namasthe Aš s.r.o.	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Soukromá budova (odběrné místo – zákaznická dílna)	Libor Řezáč	Libor Řezáč	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Rodinný dům (odběrné místo)	Ing. Miroslav Dvůřka	Ing. Miroslav Dvůřka	Smlouva o sdílení elektřiny v ES
Bytový dům (odběrné místo SVJ / odběrná místa jednotlivých vlastníků bytových jednotek)	Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši	Město nebo ES (v budoucnu)	Smlouva o sdílení elektřiny v ES

Pro ilustraci uvádíme na další straně schéma možného nastavení smluvních vztahů a využití aktivit jednotlivých členů v rámci ES:

Každý člen společenství si ponechá vlastnictví svých výrobních i spotřebních zařízení. V souladu s požadavky zakládajících členů bude společenství v první fázi fungovat především jako platforma, přičemž společenství nebude vlastnit žádné výrobní zdroje, ale bude zajišťovat administrativní a provozní správu sdílení elektřiny.

Společenství má zájem postupovat od těch nejjednodušších zařízení až po ty technologicky náročnější. V první fázi proto počítá pouze se zapojením FVE. Ty zůstanou ve vlastnictví a správě jednotlivých členů společenství, kteří je budou i provozovat. V 1. vlně se počítá se zapojením 3 již existujících FVE a dalších 9 plánovaných FVE, na jejichž realizaci by mělo Město obdržet dotační podporu (viz kapitola 1.4 Plánovaná majetková struktura). V 2. vlně se předpokládá vypracování studií a podání žádostí o dotace na dalších 8 FVE na bytových domech v majetku Města. Ve 3. vlně má následovat vytvoření vhodných podmínek pro aktivitu investorů v regionu a pro budování dalších typů výroben energie z obnovitelných zdrojů.

Sdílení tepla není v současnosti nijak právně upraveno a žádná změna se ani nepřipravuje. Teplo je vyráběno ve zdroji a dodáváno rozvody do míst odběru, se kterými je zdroj technologicky propojen a výrobce / dodavatel má uzavřenou smlouvu o dodávkách.

Hlavním smluvním rámcem bude smlouva o sdílení elektřiny mezi členy společenství, která bude stanovovat interní cenu elektřiny, způsob vyúčtování a pravidla pro změnu alokačního klíče.

Financování ES bude plně záviset na zvolené právní formě a předpokládá předchozí ekonomickou analýzu. V případě družstva bude financování částečně zajištěno prostřednictvím členských příspěvků. Dalšími zdroji mohou být dotace, granty a příjmy z vedlejší hospodářské činnosti v souladu s legislativou. Zejména u spolku je vysoká šance na získání veřejné podpory a grantů. Ekonomická analýza by měla stanovit optimální výši členských příspěvků, provozní náklady na administrativu a koordinaci sdílení elektřiny a identifikovat možné externí zdroje financování pro dlouhodobou udržitelnost společenství.

V současné době se nejeví jako vhodné, aby si členové nebo společenství pronajímalo výrobní zdroje. Každý člen bude vlastní (vyráběnou) elektřinu sdílet v rámci společenství podle předem dohodnutých podmínek. V budoucnu může být prověřena možnost pronájmu FVE či bateriového úložiště mezi členy, pokud to bude dávat ekonomický smysl. Společenství může změnit svou původní myšlenku projektu a rozhodnout o záměru budovat a provozovat i vlastnit zdroje.

Navržený model vlastnické struktury a smluvního zajištění umožňuje stabilní a flexibilní rozvoj společenství, přičemž každý člen si ponechá vlastnictví svých energetických zařízení. Zároveň umožňuje budoucí integraci nových členů, včetně případného rozvoje společenství pro organizaci sdílení tepla.

Pro úvodní fázi projektu, je stěžejní zajištění smluvních vztahů mezi zakládající členy společenství, přičemž klíčovou roli hraje **smlouva o sdílení elektřiny**, která musí obsahovat jasné podmínky spolupráce, rozdělení odpovědností a ekonomický model sdílení energie. Tato smlouva by měla upravovat následující body:

- **interní cena sdílené elektřiny** – měla by být výhodnější než tržní cena silové elektřiny;
- **mechanismus vyúčtování a plateb** – pravidla pro vyúčtování, nastavení cen, splatnost, smluvní sankce aj.;
- **způsob rozdělení elektřiny mezi členy společenství** – využití statické metody v počáteční fázi s možností přechodu na dynamickou/hybridní metodu po roce 2026 (pravděpodobně);
- **podmínky změny alokačního klíče** – členové společenství by měli mít možnost upravit své podíly maximálně jednou měsíčně, přičemž změny se budou provádět prostřednictvím žádosti u EDC;
- **odpovědnost za provoz a údržbu systému** – jasné rozdělení povinností mezi členy společenství. Předpokládáme, že každý ze zakládajících členů společenství bude odpovědný za správu svých odběrných míst (resp. odběrných míst pro jím vlastněnou nemovitost/i, které participují na společenství) i svých výrobních zdrojů.

Dle projektového záměru by měl koordinátor společenství zajišťovat zejména informování členů společenství a komunikaci s nimi včetně organizace příprav společenství.

Město disponuje již dlouhodobě zavedeným softwarem pro energetický management od společnosti PORSENNA o.p.s.

Projektový záměr počítá se zapojením softwaru pro provádění energetického managementu v reálném čase. Tímto se rozumí kontinuální sledování okamžité produkce elektrické energie a na základě získaných dat rozhodování, jak získanou energii v daném okamžiku nejefektivněji využít tj. zda akumulovat, sdílet ostatním členům společenství, nebo prodávat distributorovi. Díky tomuto systému by bylo možné aktivní řízení výroby a spotřeby, včetně monitoringu, predikce a optimalizace odběrů.

Společenství je aktuálně postaveno na myšlence, že samo jako takové nebude provozovat ani budovat žádný zdroj či zařízení pro ukládání energie. Pro budoucí rozvoj společenství však považujeme za vhodné zvážit také možnost realizace FVE na pronajatých střechách. Společenství by mohlo uzavřít s vlastníky objektů dlouhodobé nájemní smlouvy (15-20 let) na využití střech pro instalaci FVE. Financování těchto projektů by mohlo být zajištěno kombinací členských příspěvků, účelových darů, dotačních programů a úvěrového financování. Vyrobená elektřina by byla primárně sdílena mezi členy společenství, přičemž přebytky by byly prodávány do distribuční sítě. Příjmy z provozu těchto FVE by byly reinvestovány do dalšího rozvoje společenství a snižování cen elektřiny pro členy. Tento model umožňuje rozšiřování výrobních kapacit společenství bez nutnosti vlastnictví nemovitostí a zároveň poskytuje ekonomické výhody jak pro společenství, tak pro vlastníky pronajímaných střech.

Analýza pro výběr právní formy budoucího společenství

V první části analýzy byly rozebrány typy energetických společenství, a to občanské energetické společenství (ES), které je v energetickém zákoně definováno jako „energetické společenství“, a společenství pro obnovitelné zdroje energie (SOZE). Oba typy musí být otevřené, dobrovolné a demokraticky řízené a zároveň splňovat požadavky evropského práva, konkrétně čl. 22 směrnice 2018/2001/EU (RED II) a čl. 16 směrnice 2019/944/EU (IEMD).

Primárním cílem ES a SOZE nesmí být zisk, ale poskytování environmentálních, hospodářských a sociálních přínosů pro komunitu. Kontrolu nad ES musí vykonávat fyzické osoby, malé podniky nebo obce, u SOZE pak členové nacházející se v blízkosti projektu, čímž je zajištěna jejich komunitní povaha.

Cílem této analýzy je identifikovat právní model, který umožní efektivní sdílení elektřiny a potenciálně i tepla, bude v souladu s požadavky evropského a národního práva a zároveň bude odpovídat specifickým potřebám partnerství mezi městem a soukromým subjektem

6 Dotčené právní předpisy a vyhodnocení aktuálního stavu legislativy, včetně rizik

V České republice jsou energetická společenství upravena v ust. § 20b a násl. EZ. Dalšími relevantními předpisy pro oblast komunitní energetiky jsou zejména:

- zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ze dne 11. prosince 2018
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944, o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ze dne 5. června 2019

Současná legislativa v České republice umožňuje vznik energetických společenství (ES) a společenství pro obnovitelné zdroje energie (SOZE), ale jejich rozvoj je zatížen řadou právních, ekonomických a technických omezení.

Problematickými body v současné legislativě jsou následující:

- **Nejasná legislativní úprava sdílení tepla** – Na rozdíl od elektřiny není sdílení tepla právně definováno. Teplo je fyzicky distribuováno prostřednictvím rozvodů mezi připojenými objekty, avšak chybí legislativní rámec pro jeho ekonomické sdílení mezi členy společenství. To znamená, že současné právní předpisy neupravují modely, ve kterých by bylo možné sdílet teplo mezi více vlastníky nebo subjekty, které nejsou propojeny fyzickými trubkami. Tento nedostatek může zpomalit rozvoj komunitních tepelných systémů a jejich financování.
- **Regulace distribučních poplatků a ekonomická udržitelnost sdílení elektřiny** – Sdílení elektřiny v rámci ES a SOZE podléhá stejným distribučním poplatkům jako standardní odběr elektřiny ze sítě. To znamená, že členové společenství platí plnou výši regulovaných tarifů, což snižuje ekonomickou výhodnost sdílení energie oproti individuální výrobě a spotřebě. Pokud by nedošlo ke snížení těchto poplatků nebo zavedení výhodnějšího režimu, mohlo by to brzdit expanzi komunitní energetiky a snižovat motivaci ke sdružování výrobců a spotřebitelů.
- **Omezená flexibilita sdílení elektřiny** – Do roku 2026 by se sdílení elektřiny mělo řídit statickým modelem alokace, což znamená, že členové společenství si musí předem stanovit pevné podíly na sdílené elektřině. Tato metoda je neefektivní, protože nedokáže zohlednit skutečnou spotřebu členů v reálném čase. Přebytečná energie, která není okamžitě využita, se prodává do sítě za nevýhodné ceny, což snižuje ekonomickou efektivitu modelu. Po spuštění Energetického datového centra (EDC) v roce 2026 by pravděpodobně mělo být umožněno dynamické přerozdělování elektřiny, které by tento problém částečně eliminovalo.

- **Omezení členství v SOZE a vliv na financování** – Zatímco energetická společenství mohou mít širší okruh členů, členství ve SOZE je omezeno pouze na fyzické osoby, malé a střední podniky, obce a jejich organizace. Velké podniky, například energetické holdingy, se nemohou stát členy, což může omezit přístup k financování a investičním partnerstvím. Tento model může bránit rozvoji větších a kapitálově náročnějších projektů, kde by zapojení silného investora bylo klíčové.
- **Územní omezení pro SOZE** – Společenství pro obnovitelné zdroje mohou působit pouze v rámci tří sousedních obcí s rozšířenou působností (ORP) nebo na území hlavního města Prahy. Toto omezení komplikuje expanzi komunitních energetických projektů, protože například větší regionální celky nebo krajské iniciativy nemohou být součástí jednoho SOZE. Energetická společenství (ES) tímto omezením vázána nejsou.
- **Administrativní složitost a registrační povinnost** – Založení a provoz ES a SOZE vyžaduje registraci u ERÚ, přičemž je nutné registrovat nejen samotné společenství, ale i skupiny sdílení, výroby a odběrná místa. Tato administrativní náročnost může odrazovat menší subjekty od vstupu do komunitní energetiky.

7 Porovnání právních forem připadajících v úvahu pro ES/SOZE

V následující tabulce jsou srovnány jednotlivé uvažované právní formy ES/SOZE dle požadavků kladených právní úpravou:

Právní forma	Lze přizpůsobit pro ES?	Hlavní výhody	Hlavní omezení	Proč lze nebo nelze přizpůsobit komunitní energetice	Doporučení
Spolek	Ano, přirozeně vhodné	Demokratické řízení, rovná hlasovací práva k nastavení pro jednotlivé skupiny členů, možnost členství bez hlasovacích práv, neziskový účel	Limitované postupy financování společných projektů a aktivit, limity nakládání se ziskem, soustavná činnost odpovídající podnikatelské jako vedlejší činnost	Spolek již přirozeně odpovídá požadavkům komunitní energetiky – má rovná hlasovací práva pro dílčí kategorie členů, demokratické řízení a neziskový charakter. Lze nastavit různé podmínky členství pro různé skupiny subjektů, lze tak vyhovět zákonné podmínce, dle které nesmí mít velké podniky hlasovací práva. Alternativou by bylo provozování ES jinou právní formou nebo vytvoření samostatné podnikatelské jednotky.	Vhodné pro záměry o velké členské základně, kde ale není vidina budoucího rozdělování zisku, který by pro investora / výrobce byl nástrojem návratnosti vložených prostředků. Spolek může zakládat pobočné spolky, které budou fungovat do určité míry samostatně, a přitom pro ně spolek zajistí základní administrativu nebo nastavení procesů. Pro komunitní záměry je možné založit i jiné subjekty (družstva, s.r.o. jako SPV).
Družstvo	Ano, přirozeně vhodné	Demokratické řízení, rovná hlasovací práva, umožňuje podnikání	Zcela nevhodné za předpokladu účasti velkých podniků, které dle	Družstvo je ideální forma pro komunitní energetiku vyjma forem připouštějších	Přípustná volba pro záměry, kde je vize budoucího rozdělování zisku

			energetického zákona nemají hlasovací práva. To je v rozporu s principem každý člen – 1 hlas.	účast velkých podniků – umožňuje demokratické řízení (každý člen má jeden hlas), zároveň může podnikat a sdílet elektřinu. Zisk lze rozdělovat pouze omezeně, což odpovídá požadavku na nepřímou ziskovost. Nejsou nutné žádné zásadní úpravy.	v zákonných limitech. Struktura hlavního subjektu a dalších menších podléhajících hlavnímu (dvouúrovňová) je realizovatelná. Fungování SPV a družstva je samostatné, dílčí služby lze poskytovat na smluvním základu, neodpovídá spolku a pobočným spolkům.
Společnost s ručením omezeným (s.r.o.)	Teoreticky ano, ale složité	Přirozená realizace hospodářské činnosti Členové / společníci se na společnosti majetkově podílí	Vyžaduje nastavení společenských vztahů tak, odpovídalo EZ (rovná hlasovací práva, omezení nakládání se ziskem, možnost volného vystoupení) Administrativní a finanční náročnost při vstupu do společnosti i vystoupení ze společnosti vyšší v porovnání se spolkem (nutné zapojení notáře, soudní poplatky).	Potřebné podmínky lze upravit zakladatelským právním jednáním. Jeví se v současnosti jako komplikované. Musela by být zajištěna rovná hlasovací práva, omezení rozdělování zisku a možnost bezplatného vystoupení společníků včetně nastavení postupu pro vypořádání. Nejistotou je registrace u ERÚ a míra prověření.	Může se jevit jako vhodné pro úvodní fázi projektu, složitější nastavení vztahů pro vstupující členy. Právně složité. Nejistota při registraci u ERÚ. Na rozdíl od družstva je ale možné nastavit podíly, se kterými není spojeno hlasovací právo ³⁰ .

³⁰ ustanovení § 135 odst. 3 ZOK

<p>Akciová společnost (a.s.)</p>	<p>Teoreticky ano, složité</p>	<p>Silná kapitálová struktura, snadná expanze</p>	<p>Hlasovací práva podle akcií a opatření na zajištění limitů § 20c odst. 7 EZ (limit při výkonu hlasovacích práv) příliš vysoké náklady na založení a vznik a správu v průběhu existence společnosti, nevhodné v kontextu záměru klienta</p>	<p>Akciová společnost je méně vhodnou právní formou ES. Jedná se o složitější právní strukturu a splnění požadavků kladených ze strany EZ by obnášelo větší změny v rámci stanov (převoditelnost akcií, výplata zisku, výplata vypořádacího podílu, komplikovanější vstup nových členů apod.) Nejistota s ohledem na míru prověření při registraci u ERÚ.</p>	<p>Nevhodné – složité nastavování struktury, aby odpovídala požadavkům EZ. Nejistota při registraci u ERÚ. Možné komplikace při vstupu nových členů. Výše základního kapitálu akciové společnosti je alespoň 2 000 000 Kč, nebo 80 000 EUR, tzn. příliš vysoké vstupní náklady bez hmatatelného přínosu pro členy společenství.</p>
---	--------------------------------	---	---	---	---

Z výše uvedeného srovnání vyplývá, že spolek je nejvhodnější právní formou pro energetická společenství (ES) a společenství pro obnovitelné zdroje (SOZE), jelikož splňuje požadavky na demokratické řízení, komunitní kontrolu a zajištění aktivit i práv a povinností pro různé kategorie členů. Spolek je vhodnou volbou, pokud záměr nepočítá s budoucím rozdělováním zisku v rámci zákonných limitů a členové reinvestují získané prostředky do dalšího rozvoje aktivit společenství. Spolek umožňuje snadné zakládání pobočných spolků a tím i přehled o aktivitách a jednotlivých členech.

Energetické společenství ve formě spolku

Spolek je vhodnou volbou, pokud záměr nepočítá s budoucím rozdělováním zisku v rámci zákonných limitů a členové reinvestují získané prostředky do dalšího rozvoje aktivit společenství. Jinými slovy, případný zisk spolku se sice nerozděluje mezi členy, ale lze jej použít pro spolkovou činnost. Forma spolku může být vhodnější volbou z hlediska různých dotačních titulů, neboť z povahy věci bude zaručena neziskovost i bez ohledu na znění stanov.

K založení spolku je potřeba **alespoň 3 osob** a i po dobu existence je nezbytné, aby měl spolek **nejméně 3 členy**. Členství ve spolku není spojeno s žádným majetkovým vkladem (ten je v případě potřeby nezbytně řešit samostatně investiční smlouvou nebo může spolek zřídit pobočnou korporaci). Jeho členové neručí za závazky spolku. Podíl členů spolku na aktivitách a rozhodování o nich lze kategorizovat v závislosti na nastavení anebo přínosech jednotlivých členů. Se vznikem členství ve spolku je zpravidla spojena povinnost úhrady (pravidelného) **členského příspěvku**, která je základním zdrojem pro financování činnosti spolku. Zda bude spolek příspěvky vybírat a v jaké výši však záleží na úpravě ve stanovách (není povinné, povinně doporučujeme definovat, které skupiny členů mají povinnost hradit členský příspěvek) a navazujících interních předpisech spolku. Tyto je možné operativně měnit, aniž by změny byla spojena s významnou administrativou, na rozdíl od změny stanov, která vyžaduje schválení členskou schůzí a vklad do sbírky listin spolkového rejstříku a evidenci ERÚ. **Členské příspěvky nejsou předmětem daně z příjmů právnických osob**. Zisk z jiné (vedlejší) činnosti spolku ale zásadně podléhá 21% dani z příjmů. Spolek však může získat status veřejně prospěšného poplatníka a čerpat výhody z toho vyplývající.³¹

Energetické společenství ve formě družstva

Oproti spolku družstvo umožňuje i omezené rozdělování zisku. Obdobně jako spolek musí mít družstvo minimálně 3 členy a nejméně 3 osoby jsou nutné i k jeho založení. Každý člen družstva může mít **pouze jeden družstevní podíl**. Kumulace podílů není přípustná. Povinností člena je mimo jiné i povinnost podílet se na základním kapitálu družstva (formou vkladu). Základní členský vklad musí být pro

³¹ K tomu podrobněji: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pravnicke-osoby/verejne-prospesny-poplatnik>

každého člena družstva stanoven ve stejné výši, minimální výše není stanovena. Určí-li tak stanovy, může se člen podílet na základním kapitálu družstva **i dalšími členskými vklady**, jejichž výše může být pro jednotlivé členy různá. Vklad může být i nepeněžitý, přičemž určí-li tak stanovy, může být nepeněžitým vkladem i poskytnutí nebo poskytování služby nebo provedení nebo provádění práce členem.

Družstvo (stejně jako spolek) je obecně vhodnou právní formou, protože umožňuje podnikání (v rámci vedlejší činnosti), sdílení i prodej elektřiny a zároveň zajišťuje rovné rozhodování členů. Za předpokladu zapojení velkých podniků je však forma družstva nevhodná, a to nejméně po dobu udržitelnosti stanovené dotační výzvou NPŽP č. 7/2023 a s ohledem na zákonné požadavky ZOK. Podmínky dotační výzvy umožňují členství velkých podniků vlastněných městem či obcí, ale současně požadují, aby nedisponovali hlasovacími právy. Tyto podmínky tak nelze s ohledem na právní úpravu ZOK splnit, jelikož ZOK stanovuje, že členové družstva musí vždy disponovat hlasovacím právem. Tento zákonný požadavek stanovený ZOK nelze smluvně upravit, jedná se totiž o rigidní, nezměnitelnou, právní úpravu.

V rámci analýzy byly zvažovány i jiné právní formy, jako je společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost. Tyto nicméně, nejsou příliš vhodné z důvodu nutnosti zásadním způsobem upravit vztahy ve společnostech tak, aby odpovídaly požadavkům energetického zákona. V současné době v České republice není veřejně dohledatelné ES, které by mělo právní formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, naopak převládají ES s formou spolku. Zmiňované právní formy společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti jsou také méně flexibilní z hlediska rozšiřování nebo zužování počtu společníků.

Pro všechny výše uvedené právní formy navíc platí omezení stanovené podmínkami dotační výzvy NPŽP č. 7/2023, v němž se omezuje členství velkých podniků z podnikatelského sektoru po dobu udržitelnosti projektu (5 let). Podnikatelské velké podniky, tedy podniky naplňující podmínky stanovené doporučením Komise EU č. 2003/361, nesmí být členem ES, a to i přesto, že energetický zákon umožňuje členství velkých podniků v energetickém společenství. Výjimkou jsou obecní a městské společnosti, které mohou být členem společenství, pokud jsou velkými podniky, i v době udržitelnosti projektu, nicméně nemohou disponovat hlasovacími právy.

Před zapojením subjektu spadajícího do podnikatelského sektoru do energetického společenství je nutné provést detailní analýzu, zda společnost splňuje definici velkého podniku a v případě potvrzení statusu velkého podniku navrhnout alternativní formu spolupráce.

Pokud má společenství formu družstva nebo jiné obdobné obchodní korporace, může – za předpokladu, že to umožňuje zakladatelské právní jednání – rozdělit mezi své členy nejvýše 33 % zisku a jiných vlastních zdrojů. Toto omezení platí pro všechny formy obchodních společností, rozdělení zisku současně nesmí ohrozit naplňování účelu společenství a zajišťování potřeb jeho členů. Zároveň musí družstvo vytvořit fond ze zisku ve výši nejméně 30 % základního kapitálu, který nelze rozdělit mezi členy.

Ekonomická a administrativní náročnost zakládání jednotlivých forem ES je rovněž rozdílná. Jako první je třeba vzít v potaz vstupní kapitál, který u spolku není žádný, u družstva výše není zákonem stanovena, je tedy na členech družstva, aby si stanovili výši příspěvku. Minimální výše vkladu na společníka u společnosti s ručením omezeným je 1 Kč/společník a u akciové společnosti je minimální výše základního kapitálu stanovena na 2.000.000 Kč. Další položkou ve výši přibližně 10.000 Kč je obligatorní notářský zápis při vzniku obchodních korporací, tj. všech forem kromě spolku, který notářský zápis nevyžaduje. Soudním poplatkem, který se platí v případě zápisu do obchodního, respektive spolkového rejstříku, činí v případě a.s. 12.000 Kč, v případě s.r.o., družstva 6.000 Kč. V případě zápisu do veřejného rejstříku notářem jsou částky nižší, a to 8.000 Kč u a.s. a 2.700 Kč v případě družstva a s.r.o., Spolky jsou v případě prvozápisu do spolkového rejstříku osvobozeny od soudního poplatku. Ekonomicky a administrativně nejvýhodnější je na základě výše uvedeného spolek.

Časová náročnost zakládání jednotlivých právních forem je rovněž rozdílná, rozdíly ovšem nejsou velké. Všechny formy trvá založit několik týdnů.

Při rozhodování o vhodné právní formě je proto zásadní zvážit, zda se do budoucna počítá s rozdělováním zisku mezi členy a rovněž stanovení nejvyššího orgánu subjektu. Tyto otázky ovlivní nejen volbu mezi spolkem a družstvem, ale také nastavení vnitřních pravidel fungování energetického společenství.

Porovnání spolku a družstva

Právní forma	Spolek	Družstvo
Účel	Sdružení osob vedených společným zájmem, uspokojování tohoto zájmu.	Společenství osob vedených za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání.
Podnikání a nakládání se ziskem	Podnikat lze, ale pouze jako vedlejší činnost. Zisk se použije pro spolkovou činnost, nerozděluje se mezi členy.	Ano, lze podnikat neomezeně. Zisk lze rozdělit mezi členy, avšak dle pravidel energetického zákona nejvýše 33 %. Zároveň toto rozdělení nesmí ohrozit naplňování účelu společenství a zajišťování potřeb jeho členů a družstvo musí vytvořit fond ze zisku ve výši nejméně 30 % základního kapitálu, který nelze rozdělit mezi členy. Každý člen družstva může mít pouze 1 družstevní podíl, kumulace podílů není přípustná.
Kolik osob je potřeba k založení a existenci	Alespoň 3.	Alespoň 3. Pokud počet členů klesne pod 3, je to důvod pro zrušení družstva soudem.
Založení	Spolek se zakládá ustavující členskou schůzí a přijetím stanov, nebo dohodou zakladatelů na obsahu stanov. Není vyžadován notářský zápis, živnostenské oprávnění ani bezúhonnost statutárního orgánu. Následně se podává návrh na zápis do spolkového rejstříku.	Ustavující schůze (průběh dosvědčen notářským zápisem) a stanovy, nebo dohoda zakladatelů na obsahu stanov (ve formě notářského zápisu).
Minimální kapitál (vklad)	Ne , člen spolku na něm nemá majetkový podíl; ten je třeba řešit samostatně investiční smlouvou.	Ano , základní členský vklad pro všechny členy družstva, minimální výše není stanovena. Výše základního členského vkladu je pro všechny členy družstva stejná.
Nejvyšší orgán/ zakladatelé	Neurčí-li stanovy jinak, je nejvyšším orgánem spolku členská schůze ; stanovy mohou určit, že statutární orgán spolku je i jeho nejvyšším orgánem. Stanovy mohou určit, že se zasedání členské schůze bude konat formou dílčích členských schůzí, nebo že působnost členské schůze plní shromáždění delegátů.	Nejvyšším orgánem je členská schůze ; stanovy mohou určit, že působnost členské schůze v družstvu mající alespoň 200 členů plní shromáždění delegátů, kteří se volí na max. 5 let.
Statutární orgán	Statutární orgán může být kolektivní (výbor) nebo individuální (předseda);	Statutárním orgánem je představenstvo , minimální počet členů jsou <u>tři</u> ,

	členy volí a odvolává nejvyšší orgán spolku: členská schůze, <u>stanovy mohou určit jinak</u> .	členy volí členská schůze; <u>stanovy mohou určit jinak</u> . v družstvu majícím <u>méně než 50 členů</u> vykonává funkci statutárního orgánu předseda družstva . Statutární orgán podléhá pravidlům o střetu zájmů – jeho zájmy nesmí být ve střetu se zájmy družstva.
Kontrolní orgán	Zřízení kontrolní komise není povinné; zřídí-li ovšem stanovy kontrolní komisi , musí mít alespoň tři členy; neurčí-li stanovy jinak, volí a odvolává členy kontrolní komise členská schůze.	Kontrolním a revizním orgánem je dozorčí rada , počet členů je tři, nestanoví-li stanovy jinak, členy volí členská schůze. v družstvu majícím <u>méně než 50 členů</u> nemusí být kontrolní komise zřízena.
Další orgány	Rozhodčí komise – zřízení rozhodčí komise není povinné; je-li ovšem rozhodčí komise zřízena, tak neurčí-li stanovy jinak, má rozhodčí komise tři členy, které volí a odvolává členská schůze nebo shromáždění členů spolku. Stanovy mohou orgány spolku pojmenovat libovolně, nevzbudí-li tím klamný dojem o jejich povaze.	Nepovinně mohou být zřízeny další orgány, jako např. dozorčí komise.
Rozhodování	Členská schůze rozhodnutí přijímá většinou přítomných hlasů, vyžadována je přítomnost většiny členů. Stanovy mohou specifikovat. Členská schůze rozhoduje o zaměření činnosti, rozhodovat o změně stanov atd. Stanovy mohou vymezit další rozhodovací pravomoci členské schůze. Ve stanovách lze nastavit a upravit, jak se členové podílí na aktivitách (např. zda hlasují na členské schůzi apod.) <u>hlasováním</u> . Na směřování spolku se podílí členové, lze nastavit různé druhy členství, tedy i členství bez hlasovacích práv (s poradním hlasem). Každý člen má ze zákona jeden hlas, ve stanovách však lze upravit i odlišnou sílu hlasů nebo hlasovací práva odebrat či upravit právo veta (§ 252 odst. 1 a § 247 odst. 3 OZ) Statutární orgán rozhoduje způsobem stanoveným ve stanovách. V případě kolektivního orgánu může jednat každý sám za sebe, nebo rozhodovat většinou, nebo společně konsensem. Člen společenství s hlasovacími právy nemůže na nejvyšším orgánu vykonávat hlasovací právo s	Na směřování družstva se podílí všichni členové. Členská schůze rozhoduje většinou hlasů přítomných členů schůze (musí být přítomna většina členů), každý člen má jen jeden družstevní podíl, a tedy jeden hlas ; stanovy mohou některým členům přiznat i více hlasů. Žádného člena však nelze z hlasování vyloučit, resp. jeho hlasu zbavit. I za předpokladu, že stanovy přiznávají některým členům více hlasů, platí, že při hlasování o následujících otázkách má vždy každý člen jen 1 hlas (a toto pravidlo nelze změnit): a) změna stanov nebo o rozhodnutí, jehož důsledkem je změna stanov, b) zrušení družstva s likvidací, c) přeměnu družstva, d) schválení převodu nebo zastavení závodu nebo takové části jmění, která by znamenala podstatnou změnu skutečného předmětu podnikání nebo činnosti družstva.

	hlasy převyšujícími 10 % všech hlasů ve společenství	Navíc nikoho nelze z hlasování vyloučit. Představenstvu přísluší obchodní vedení družstva. Představenstvo plní usnesení členské schůze, není-li v rozporu s právními předpisy. Představenstvo rozhoduje většinou hlasů všech svých členů, ledaže stanovy určí vyšší počet potřebných hlasů
Členství	Členem může být jak FO, tak PO. Je-li členem spolku právnická osoba, zastupuje ji statutární orgán, ledaže právnická osoba určí jiného zástupce.	Členem může být jak FO, tak PO. Je-li členem družstva právnická osoba, zastupuje ji statutární orgán nebo jiná určená osoba.
Přistoupení nových členů	O přijetí nového člena rozhoduje orgán určený stanovami, jinak nejvyšší orgán spolku: členská schůze. Členství ve spolku je možné dědit.	Přistoupení je možné, pokud příslušný orgán družstva rozhodne o přijetí za člena; přistoupení musí vyhovovat stanovám družstva. Novým členem je také možné se stát převodem nebo přechodem družstevního podílu. Převod podílu lze podmínit souhlasem představenstva družstva a stanovy mohou určit další podmínky pro převod podílu. Členství ve družstvu je možné dědit.
Dobrovolné vystoupení členů	Nikdo nesmí být nucen k účasti ve spolku a nikomu nesmí být bráněno vystoupit z něho. Ve vztahu k výpovědní době se aplikují ustanovení EZ (limit nanejvýš 3 měsíce, v případě zániku vlastnického nebo užívacího práva člena k odběrnému místu, jehož předávací místo je součástí skupiny sdílení, je výpovědní doba 1 měsíc)	Je možné, člen může z družstva vystoupit. Stanovy mohou určit výpovědní dobu pro vystoupení z družstva, která nesmí být delší než 3 měsíce (§ 20c EZ); k rozhodnutí členské schůze, které je s tím v rozporu, se nepřihlíží (tedy nelze stanovit delší doba pro vystoupení). Vystoupení je dále možné při nesouhlasu člena družstva se změnou stanov, a to ke konci daného kalendářního měsíce.
Vyloučení členů	Člena je možné vyloučit, pokud závažně porušil povinnost vyplývající z členství ; spolek člena vyzve k nápravě porušení, a pokud ve lhůtě nenapraví, tak může být vyloučen; výzva není vyžadována, pokud porušení nelze napravit nebo vznikla zvlášť závažná újma. Vyloučenému členu se doručí rozhodnutí o vyloučení. O vyloučení rozhoduje statutární orgán, neurčí-li stanovy jinak. Člen se může do 15 dnů od doručení rozhodnutí v písemné formě bránit – navrhnout přezkum	Člen může být vyloučen, pokud závažným způsobem nebo opakovaně porušil své členské povinnosti, pokud přestal splňovat podmínky pro členství, nebo z jiných důležitých důvodů uvedených ve stanovách. Rozhodnutí o vyloučení předchází písemná výstraha (§ 615). O vyloučení rozhoduje představenstvo, pokud stanovy neurčí jinak. Rozhodnutí o vyloučení musí mít písemnou formu, obsahovat poučení a být doručeno do vlastních rukou.

	<p>rozhodnutí o jeho vyloučení rozhodčí komisi nebo orgánu určenému stanovami.</p> <p>Pokud by rozhodnutí bylo potvrzeno, může se vyloučený člen proti neplatnosti vyloučení bránit před soudem.</p>	<p>Vyloučený člen se může bránit námitkou na členské schůzi a poté před soudem.</p>
--	---	---

8 Přínosy a rizika analyzovaných právních forem ES/SOZE

Kritérium	Spolek - Přínosy	Spolek - Omezení	Družstvo - Přínosy	Družstvo - Omezení
Možnost podnikání	Může podnikat, pokud je to vedlejší činnost podporující hlavní účel spolku.	Nemůže rozdělovat zisk.	Může podnikat a obchodovat s elektřinou v rámci vedlejší činnosti.	Vyšší administrativní a právní náročnost.
Demokratické řízení	Každý člen má rovné hlasovací právo, možnost různých druhů členství (např. i bez hlasovacích práv).	Menší motivace pro soukromé investory.	Každý člen má rovné hlasovací právo, ale stanovy mohou upravit váhu hlasů.	Vyžaduje vyšší organizační kapacitu.
Založení a administrativa	Jednoduché založení, není nutný notářský zápis.	Musí být registrován ve spolkovém rejstříku.	Lze flexibilně nastavit podmínky řízení (představenstvo nebo předseda).	Nutný notářský zápis a registrace v obchodním rejstříku.
Možnost financování	Nízké náklady na provoz, snadnější přístup k veřejným zdrojům.	Omezené možnosti získání soukromých investic.	Možnost členských vkladů, investic a úvěrů.	Větší požadavky na vedení účetnictví a podávání daňových přiznání.
Podíl na zisku	Není možné rozdělovat zisk mezi členy.	Všechny prostředky musí být reinvestovány do činnosti.	Lze rozdělit až 33 % zisku mezi členy.	Omezení rozdělení zisku (max. 33 %).
Zapojení subjektů	Snadnější zapojení komunitních subjektů (občané, školy, obce).	nerrelevantní	Může zapojit občany, podniky, školy i obce.	Vyšší míra odpovědnosti za ekonomické fungování.
Možnost získávání dotací	Vysoká šance na získání veřejné podpory a grantů.	Některé dotační programy mohou vyžadovat podnikatelský subjekt.	Možnost čerpání veřejných i soukromých investic.	Složitější přístup k některým typům dotací.
Flexibilita řízení	Lze upravit statutární orgán dle potřeb (výbor nebo předseda).	Striktně neziskový model může omezovat rozvoj.	Struktura umožňuje efektivní správu a řízení.	Větší administrativní zátěž pro menší subjekty.
Regulační požadavky	Méně regulačních povinností oproti družstvu.	Může být méně stabilní při větším rozsahu aktivit.	Lze uzpůsobit pro komunitní a podnikatelské účely.	Povinnost dodržovat přísnější regulace než u spolku.
Praktické aspekty fungování v energetice	Vhodné pro menší komunitní projekty bez ambice rozdělování zisku.	Může být omezené v možnosti účasti na komunitních energetických projektech.	Vhodnější pro větší komunitní projekty s ambicí na rozdělování zisku.	Nutné řízení v souladu s energetickými pravidly a trhem.

9 Doporučení pro výběr vzhledem ke specifickým požadavkům zadavatele

Na základě provedené analýzy právních forem pro energetické společenství v Aši a s ohledem na požadavky zakládajících členů uvedené v projektovém záměru **doporučujeme zvolit jako právní formu energetického společenství spolek.**

Založení spolku není **administrativní náročné**. Pro založení spolku není třeba notářský zápis, nýbrž pouze stanovy a zápis do spolkového rejstříku. Nevyžaduje se základní kapitál a založení spolku nepředstavuje pro jeho členy téměř žádné náklady. Právní forma spolku současně umožňuje **flexibilní změny** jeho fungování, jelikož konkrétní nastavení interních procesů spolku lze upravit vnitřními předpisy. Vnitřní předpisy lze měnit bez nutnosti změny stanov. Tato právní forma též nejlépe odpovídá záměru zakládajících členů vytvořit organizační podmínky pro vzájemné sdílení energií a poskytovat všeobecnou osvětovou činnost a správu a provoz OZE (vč. akumulace) ponechat jednotlivým výrobcům (členům ES). S ohledem na zastřešující funkci společenství se však předpokládá, že smlouvy o sdílení budou uzavírány prostřednictvím společenství.

Spolek jako jediná právní forma umožňuje flexibilně nastavit **různé druhy členství**, včetně členství bez hlasovacích práv. Tím bude **zaručen požadavek Města si zachovat jistou kontrolu nad společenstvím**. Členové společenství se základním členstvím bez rozhodovacích pravomocí by byly pouhými dodavateli (a)nebo odběrateli elektřiny. Velké podniky bez hlasovacích práv je možné je motivovat k členství například nabídnutím zastoupení v kontrolní komisi. Rozhodovací pravomoci díky tomu zůstanou v rukou Města a městských společností, i když městské společnosti nemají jako velké podniky hlasovací práva na členské schůzi.

Spolek umožňuje postupné **přístupování nových členů jednoduchým rozhodnutím statutárního orgánu** bez nutnosti svolávat členskou schůzi. Případnému budoucímu rozšíření členské základny zakládajících členů nebudou v tomto ohledu bránit žádné administrativní překážky.

Nejvyšším orgánem spolku je členská schůze. Statutárním orgánem spolku je tříčlenný výbor. Podle schválených stanov Město Aš jmenuje jednoho člena výboru a zbylé dva členy zvolí Členská schůze. Rozhodování výboru je založeno na principu nadpoloviční většiny hlasů přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Důležité je též nastavit transparentní kontrolní mechanismy a jasná pravidla pro přijímání nových členů.

U spolku (a obdobně i u družstva) lze vyloučit riziko poklesu členské základny pod 3 členy, v důsledku čehož by nebyl naplněn zákonný limit počtu členů pro existenci společenství jako spolku. Členská základna zakládajících členů je tvořena 8 subjekty, přičemž samo Město jako hlavní subjekt spolu se 3 městskými společnostmi (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.) tento limit pokrývá.

Z **hlediska ekonomického** spočívají výhody spolku v tom, že **členové spolku neručí za jeho případné dluhy, členské příspěvky** (minimální výše není stanovena) **nepodléhají dani z příjmů** a spolek má možnost získat status veřejně prospěšného poplatníka. **V horizontu 1-3 let ode dne založení společenství se jeho ziskovost nepředpokládá.** Případný zisk po tomto období **nebude rozdělován mezi jeho členy**, jelikož forma spolku rozdělování zisku nepřipouští. Zisk lze však využít na činnost a další rozvoj společenství (pokrytí mzdových nákladů zaměstnanců společenství, neziskových aktivit společenství jako je například osvětová a vzdělávací činnost společenství, případně i na investice do společných projektů a výroben energie). Uvažovat lze též o variantě neziskových aktivit včetně možné **sociální funkce společenství**. Ta by spočívala v podpoře sociálně slabých společenství z řad fyzických osob.

Konkrétní formy (nejen sociální) podpory mohou spočívat v:

- **Cenovém zvýhodnění** sdílené elektřiny pro vybrané skupiny členů
  - o Sociálně slabým členům společenství lze nabídnout výhodnější cenu za 1 kWh silové ceny sdílené elektřinu (regulovaná cena elektřiny by zůstala pro všechny členy stejná, jelikož ji zohledňuje až daný obchodník v rámci vyúčtování elektřiny odebrané ze sítě)
  - o Bezplatné členství pro vybrané skupiny členů – např. odpuštění členských příspěvků sociálně slabým členům
- **Energetickém managementu**
  - o Poskytování bezplatného energetického poradenství, a to všem členům společenství (náklady na energetického poradce by mohly být pokryty z případného zisku společenství), včetně zajištění monitoringu a optimalizace spotřeby,

- Podpora zájemcům o dotační podporu při žádosti o dotaci, vzdělávací workshopy, monitoring aktuálních dotačních titulů.
- **Investiční podpoře** pro členy společenství
  - Zvýhodněné půjčky na realizaci energetických úsporných opatření nebo pro instalaci vlastních výrobních zdrojů (př. FVE).

Při poskytování zvýhodnění sociálně slabým členům společenství by bylo nutné nastavit transparentní a jasné podmínky pro vznik nároku na takovou podporu (například dle čistého příjmu domácnosti, složení domácnosti – samoživitelé s dětmi, osoby se zdravotním postižením, senioři) a dále též kontrolu poskytované podpory, aby nedocházelo k jejímu zneužívání.

V ekonomické oblasti bude dále klíčové stanovit přiměřenou výši členských příspěvků a definovat spravedlivá pravidla pro sdílení vyrobené energie. Město preferuje nastavit v počáteční fázi minimální výši členských příspěvků. Rozvojová strategie společenství by měla zahrnovat plán postupného zapojování dalších partnerů a jasně definovaná kritéria pro rozšiřování aktivit. Zásadním požadavkem Města je zachování maximální kontroly nad společenstvím. Rozhodovací pravomoci by měly zůstat v rukou Města a městských společností. Účelem je, aby nedošlo při budoucím rozšiřování členské základny k ovládnutí společenství fyzickými osobami. Důležité bude také nastavit systém pro průběžné hodnocení efektivity společenství a jeho přínosů pro jednotlivé členy i celou komunitu.

Zakládajícími členy ES bude Město Aš, městské obchodní společnosti (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.), Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši, Namasthe Aš s.r.o., Libor Řezáč (živnostník) a Ing. Miroslav Dvůřka. **V první fázi bude do ES zapojeno přibližně 12 FVE (3 již existující a 9 připravovaných FVE) s celkovým instalovaným výkonem přibližně 556 kW a bateriovým úložištěm o kapacitě přibližně 480 kW. V roce 2026 se předpokládá vypracování studií a podání žádostí o dotace na dalších 8 FVE, a to na bytové domy v majetku Města.** Městské obchodní společnosti budou členy společenství bez hlasovacích práv, neboť je nutné je považovat za velké podniky ve smyslu doporučení Komise 2003/361/ES.

Přestože byl pro tento projekt doporučen spolek, je vhodné zvážit i družstvo jako alternativu v případě změny priorit zakládajících členů. Družstvo umožňuje omezené rozdělování zisku mezi členy a podnikání jako hlavní činnost, což může být výhodné. Na druhou stranu je jeho založení i provoz administrativně náročnější. Stejně jako spolek umožňuje sdílení a prodej elektřiny při zachování rovného rozhodování. V případě zapojení velkých podniků je však družstvo nevhodné, protože podle ZOK musí mít všichni členové hlasovací právo, což je v rozporu s podmínkami dotační výzvy NPŽP č. 7/2023, která vyžaduje, aby velké podniky hlasovací právo neměly.

10 Daňové aspekty sdílené elektřiny

10.1 Daň z příjmů

10.1.1 Úplatné sdílení elektřiny fyzickými osobami

Instalovaný výkon výroby	Účel vyrobené (a sdílené) elektřiny	Licence na výrobu elektřiny	Povinnost platit daň z příjmů	Sazba daně	Příklad
Do 100 kW ³²	Převážně vlastní spotřeba v daném předávacím místě, přebytky lze sdílet nebo prodávat do sítě. Výrobna provozována převážně za účelem sdílení elektřiny, jehož cílem není tvorba zisku.	NE (pokud jsou splněny i jiné podmínky) ³³	NE, pokud příjmy nepřesáhnou 50 000 Kč ³⁴	15 %, pokud příjmy ze sdílení přesáhnou 50 000 Kč (viz pozn. 3)	Fyzická osoba provozující FVE na střeše rodinného domu. Vyrobená elektřina slouží primárně pro vlastní spotřebu, sdílení elektřiny je pouze doplňkovou činností.
Do 100 kW	Podnikání – úplatné sdílení elektřiny, jehož cílem je soustavná tvorba zisku ³⁵	ANO	ANO ³⁶	15 % bez ohledu na výši příjmů (bez ohledu na hranici 50 000 Kč) ³⁷	Fyzická osoba provozuje na střeše výrobního areálu FVE o výkonu 50 kW a vyrobenou elektřinu prodává za zvýhodněnou cenu sousedním budovám.
Nad 100 kW	Irelevantní – vyrobená elektřina vždy podléhá dani z příjmu.	ANO	ANO	15 % bez ohledu na výši příjmů ³⁸	Fyzická osoba provozující FVE o výkonu 55 kW pro vlastní spotřebu.

V případě příjmů z provozování zařízení pro ukládání elektřiny se výše uvedená pravidla uplatní analogicky jako v případě výroby elektřiny. To znamená, že pokud je zařízení pro ukládání elektřiny provozováno na základě licence, podléhají příjmy z této činnosti 15 % sazbě bez ohledu na výši tohoto příjmu.

Pro odstranění možných pochybností při určení instalovaného výkonu si dovoluujeme upozornit na § 30a odst. 1 energetického zákona, který stanovuje, že „za **celkový instalovaný elektrický výkon výroby elektřiny se považuje součet hodnot instalovaných výkonů výrobních jednotek v místě připojení do elektrizační soustavy.**”

³² Od nabytí účinnosti Lex OZE III vzrostla hranice z 50 na 100 kW.

³³ srov. § 3 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon („energetický zákon“), který stanoví *Podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem osoby pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Na činnost agregace se vyžaduje licence na obchod s elektřinou. Držitel licence na přepravu plynu je oprávněn přepravovat plyn s výjimkou vodíku vysokého stupně čistoty. Licence se vždy vyžaduje na a) výrobu elektřiny ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem nad 100 kW propojené s přenosovou soustavou nebo distribuční soustavou, b) výrobu elektřiny ve výrobně elektřiny propojené s přenosovou soustavou nebo distribuční soustavou, pokud je ve stejném odběrném místě připojena jiná výrobní elektřina, c) ukládání elektřiny v zařízení pro ukládání elektřiny s instalovaným výkonem nad 100 kW propojeném s přenosovou soustavou nebo distribuční soustavou, d) ukládání elektřiny v zařízení pro ukládání elektřiny propojeném s přenosovou soustavou nebo distribuční soustavou, pokud je ve stejném odběrném místě připojeno jiné zařízení pro ukládání elektřiny, e) výrobu elektřiny, pokud je na vyrobenou elektřinu poskytována podpora podle zákona o podporovaných zdrojích energie.*

³⁴ § 10 odst. 3 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů („zákon o daních z příjmů“). Podmínkou je, že příjem v souhrnu s ostatními příjmy dle § 10 zákona o daních z příjmů nepřesáhne za jeden kalendářní rok 50 000 Kč. Pokud ostatní příjmy v souhrnu tuto hranici přesáhnou, musí být zdaněny sazbou 15 %.

³⁵ Pokud je výrobní provozována za účelem podnikání, je licence vyžadována vždy, bez ohledu na instalovaný výkon. V takovém případě vyrobená elektřina vždy podléhá dani z příjmu. Podnikání je posuzováno dle § 420 občanského zákoníku.

³⁶ § 7 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů. Zdaněno sazbou 15 % (bez ohledu na výši zisku).

³⁷ § 7 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů.

³⁸ Tamtéž.

10.1.2 Úplatné sdílení elektřiny právníky osobami

Pokud je provozovatelem právnická osoba, **podléhá vyrobená elektřina dani z příjmů vždy bez ohledu na instalovaný výkon** výroby nebo účel vyrobené elektřiny. **Sazba daně** z příjmů činí v tomto případě **21 %**. Stejně pravidlo platí také u příjmů právnické osoby souvisejících s provozem zařízení pro ukládání elektřiny (jak v případě sdílení elektřiny, tak i v případě jiných příjmů spojených s provozováním zařízení pro ukládání elektřiny).

Výjimky:

U **veřejně prospěšného poplatníka** (jedná se například o spolky, územní samosprávné celky, naopak do této kategorie nespádají obchodní korporace – společnost s ručením omezeným, akciová společnost apod., družstva ani společenství vlastníků jednotek) pro **příjmy z nepodnikatelské činnosti, pokud jsou výdaje vynaložené v souvislosti s prováděním této činnosti vyšší než příjmy**. Jako příklad lze uvést energetické společenství / společenství pro obnovitelné zdroje na začátku jeho fungování, kdy nemá dosud splacenou počáteční investici do výroby (náklady v podobě odpisů a úroků za úvěr budou vyšší než příjmy, které společenství při sdílení elektřiny v daném roce vygeneruje).

I kdyby veřejně prospěšný poplatník nevyužil výjimku zmíněnou výše podle § 18a odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů, neboť jeho příjmy z úplatného sdílení elektřiny jsou vyšší než jeho náklady spojené s touto činností, může využít **alespoň speciálního snížení základu daně** podle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů.

Zvýhodnění však nelze využít v případě, kdy je veřejný poplatník územním samosprávným celkem. Ostatní veřejně prospěšní poplatníci však mohou **základ daně snížit až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč**, pokud použijí takto získané úspory v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů souvisejících s nepodnikatelskou činností.

Pokud by snížení o 30 % dosahovalo nižší částky než 300 000 Kč, může veřejně prospěšný poplatník daňový základ snížit právě až o 300 000 Kč (maximálně však do výše základu daně).

V případě neziskových organizací zaměřených na úplatné sdílení elektřiny se jedná o atraktivní daňové zvýhodnění, které zejména u menších energetických společenství a společenství pro OZE znamená, že jejich daň z příjmů bude reálně nulová.

U **společenství vlastníků jednotek** (SVJ) nejsou předmětem daně příjmy z příspěvků vlastníků jednotek na správu domu a pozemku (laicky řečeno tzv. „**fond oprav**“, viz § 18 odst. 2 písm. f) bod 2) zákona o daních z příjmů. Součástí tohoto příspěvku může být také cena za sdílenou elektřinu z výroby na střeše SVJ, do níž vlastníci bytových jednotek společně investovali a nyní skrze příspěvek do „fonde oprav“ tuto investici splácí.

U **spolků** jsou od daně z příjmů **osvobozeny příjmy ze členských poplatků** (§ 19 odst. 1 písm. a) bod 2) zákona o daních z příjmů. Pokud je elektřina ve spolku sdílena bezplatně nebo za zvýhodněnou částku mezi všemi členy, kteří uhradí paušální členský příspěvek, může tak spolek i členové získat finanční výhodu.³⁹

10.2 Daň z elektřiny

Instalovaný výkon výroby	Licence na výrobu elektřiny	Povinnost platit daň z elektřiny	Sazba daně	Vznik povinnosti přiznat a zaplatit daň?
Do 50 kW	NE	NE ⁴⁰	---	---

³⁹ Beranová, E. Otýpková, L. Bakule, J. Praktický průvodce daněmi a sdílení elektřiny.

⁴⁰ § 8 odst. 1 písm. a) části 47. zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů („zákon o stabilizaci VR“).

Do 50 kW	ANO	NE ⁴¹	28,30 Kč/MWh bez DPH	Den vystavení vyúčtování ⁴²
Nad 100 kW	ANO	ANO	28,30 Kč/MWh bez DPH	Den vystavení vyúčtování ⁴³

ES (i SOZE) má povinnost vystavit vyúčtování členovi společenství minimálně jednou za rok.⁴⁴ Vyúčtování je obvykle vystavováno častěji, avšak s ohledem na snížení administrativní zátěže **doporučujeme nastavit systém vyúčtování například jen jednou za 3 měsíce / půlrok**, a přiznávat a platit daň z elektřiny za tato delší období (namísto každého měsíce). Povinnost přiznat a zaplatit daň z elektřiny je nutné splnit **nejpozději do 25. dne následujícího kalendářního měsíce po vyhotovení vyúčtování**. Příslušný správce daně je celní úřad na území místně příslušného kraje. Místní příslušnost celního úřadu se řídí:

- U výrobce, který je fyzickou osobou místem pobytu,
- U výrobce, který je právnickou osobou sídlem.

Registrace a platba daně z elektřiny probíhá skrze [portál veřejné správy](#).

Pokud jde o provozovatele zařízení pro ukládání elektřiny, povinnost platit daň z elektřiny se na něj nevztahuje, ať už elektřinu uloženou v zařízení pro ukládání elektřiny využívá jakýmkoliv způsobem (např. poskytování podpůrných služeb, sdílení uložené elektřiny ve společenství nebo prodej obchodníkovi s elektřinou).

Povinnost daň z elektřiny zaplatit a odvést má u sdílené elektřiny výrobce elektřiny, který sdílel elektřinu členovi komunity (jejímu odběrateli).

Dovolujeme si současně upozornit, že výrobce při fakturaci sdílené elektřiny regulovanou složku neřeší a fakturuje jen cenu za silovou složku elektřiny. Regulovaná složka sdílené elektřiny je fakturována obchodníkem v rámci standardní faktury za dodávku, jejíž součástí je i DPH (obchodník je vždy plátcem všech daní a tuto daňovou zátěž přenáší v rámci jím stanovené ceny na zákazníka).

Daň z přidané hodnoty

Uplatní se běžná pravidla stanovená v zákoně č. 235/2004, Sb., o dani z přidané hodnoty. Posuzuje se tedy **primárně obrat společenství nebo jeho člena**.

Roční obrat společenství nebo jeho člena sdílejícího elektřinu	Povinnost platit DPH	Sazba daně	Vznik povinnosti přiznat a zaplatit daň?
Méně než 2 mil. Kč a subjekt se nepřihlásí k platbě DPH dobrovolně ⁴⁵	NE	---	---
Více než 2 mil. Kč	ANO	21 %	Den vystavení vyúčtování - daňové přiznání je nutné podat do konce následujícího kalendářního měsíce

⁴¹ Od nabytí účinnosti Lex OZE III jsou od daně z elektřiny při sdílení osvobozeny i výrobní elektřiny do 50 kW s licencí.

⁴² § 2 odst. 2 písm. b) části 47. zákona o stabilizaci VR.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ § 27e odst. 6 ve spojení s § 11 odst. 7 a 10 energetického zákona.

⁴⁵ § 6 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

10.3 Systém vyúčtování sdílené elektřiny mezi členy společenství

Systém vyúčtování sdílení elektřiny mezi členy společenství se odvíjí od nastaveného smluvního modelu. Městem preferovaný model je takový, aby byly smlouvy o sdílení uzavírány skrze společenství jakožto zastřešujícím subjektem. Smyslem tohoto nastavení je, aby vyúčtování sdílené elektřiny nemusel provádět výrobce.

V souvislosti s preferovaným smluvním nastavením si dovoluujeme navrhnout následující model pro vypořádání smluvních vztahů mezi společenstvím, výrobcí elektřiny a odběrateli.

Smlouvy o sdílení elektřiny mezi odběratelem a společenstvím

Touto smlouvou by se společenství zavázalo zařadit odběratele do skupiny sdílení z výroby / výroben výrobce / výrobců a odběratel zavázal tuto elektřinu odebrat a uhradit výrobci za sdílenou elektřinu sjednanou cenu. Smlouva jako taková by upravovala jen základní náležitosti, které se budou u jednotlivých členů lišit, a to zejména specifikaci výroby, cenu a platební podmínky. Ostatní podmínky sdílení by byly upraveny odkazem na veřejné obchodní podmínky („VOP“) společenství.

Z platby za sdílenou elektřinu od jednotlivých výrobců si společenství nesmí brát **žádnou marži**. Lze nicméně uvažovat o modelu správy finančních prostředků a vyúčtování na základě výslovného zmocnění ze strany členů společenství. Společenství by v takovém případě mohlo vybírat poplatek za administraci sdílení a správu modelu sdílení. Tento poplatek by mohl být stanoven buď fixně nebo dle množství sdílené elektřiny za sdílené kWh. Konkrétní podmínky je třeba nastavit ve smlouvě o sdílení.

Smlouvy o sdílení elektřiny mezi výrobcem a společenstvím

Touto smlouvou by se výrobce zavázal zapojit se do skupiny sdílení vytvořené společenstvím a sdílet s členy skupiny sdílení společenství elektřinu vyrobenou ve své výrobce (buď jen tu, kterou sám nespotřebuje, nebo veškerou vyrobenou elektřinu). Společenství by se zavázalo zajistit postupy pro sdílení elektřiny výrobce ve skupině sdílení včetně vyúčtování ceny sdílení pro výrobce, to vše za podmínek stanovených touto smlouvou a VOP. Smlouva by dále upravila obdobně jako výše jen základní náležitosti, které se budou u jednotlivých členů lišit, a to zejména specifikaci výroby a cenu a platební podmínky.

Alternativou k výše uvedenému smluvnímu modelu je model, v rámci kterého by smlouvu o sdílení uzavíral pouze výrobce s odběratelem a tato smlouva by upravovala veškeré podmínky sdílení. Touto smlouvou by výrobce a odběratel konstatovali, že berou na vědomí roli společenství jako koordinátora sdílení elektřiny mezi svými členy a zajišťování dalších úkolů společenství (registrace a správa skupiny sdílení v EDC, nastavení alokačních klíčů, monitoring sdílení elektřiny a vyhodnocování dat o výrobě a spotřebě). Tato alternativa však neodpovídá představě Města, a proto ji zmiňujeme pouze okrajově.

Plán majetkové účasti

Tento plán majetkové účasti navazuje na předchozí analýzu vlastnické struktury a definuje konkrétní mechanismy zapojení členů do energetického společenství včetně způsobů financování. Dokument navrhuje model, který zajišťuje transparentní a spravedlivé nastavení vztahů při respektování specifické pozice každého člena. Obsahuje pouze základní ekonomické informace nezbytné pro nastavení právních a organizačních vztahů, zatímco detailní ekonomické výpočty, analýzy návratnosti investic a přesné kalkulace nákladů jsou zpracovány v samostatné ekonomické studii proveditelnosti.

11 Shrnutí předpokladů k realizaci projektu

Projekt energetického společenství je založen na spolupráci více subjektů z veřejné i soukromé sféry, a to konkrétně mezi Městem, městskými obchodními společnostmi (TEBYT AŠ, s.r.o., Ašské služby s.r.o., Ašské lesy s.r.o.), SVJ v č.p. 2528 v Aši, Namasthe Aš s.r.o., Liborem Řezáčem (živnostník) a Ing. Miroslavem Dvířkou. Zařízeními pro výrobu elektřiny disponují v době založení společenství pouze zástupci veřejné sféry. Zástupci ze sféry soukromé budou minimálně v počáteční fázi fungování společenství pouze v pozici odběratelů sdílené elektřiny.

Město dosud uvedlo do provozu tři fotovoltaické elektrárny na objektech MŠ Neumannova, ZŠ Hlávková a budově Městského úřadu s celkovým instalovaným výkonem 31,2 kWp. V přípravné fázi se nachází dalších devět fotovoltaických elektráren s již zajištěnou dotační podporou, které mají být instalovány na nemovitostech vlastněných městem nebo městskými společnostmi. Významnou část těchto objektů tvoří školská zařízení. Během letních prázdnin, kdy je produkce solární energie nejvyšší, mají tato zařízení omezený nebo přerušovaný provoz. Přebytková elektřina v tomto období může být využita dalšími subjekty, jako jsou bytové domy, autokemp, sportoviště nebo plavecký bazén, v rámci energetického společenství.

11.1 Současná infrastruktura

Město disponuje širokým portfoliem nemovitostí zahrnujícím administrativní budovu městského úřadu (spotřeba elektřiny 51,4 MWh ročně), budovy MŠ, ZŠ, DDM a ZUŠ (spotřeba elektřiny za rok v souhrnu 317,2 MWh), budovu zařízení školního stravování (spotřeba 50,9 MWh ročně), budovy knihovny, muzeí a kulturního centra LaRitma (spotřeba v souhrnu 66,0 MWh ročně).

Město vstupuje do ES s celkem 3 již instalovanými FVE, a to na objektu MŠ Neumannova, ZŠ Hlávková a budově Městského úřadu Aš o souhrnném instalovaném výkonu 31,2 kWp. Z přehledu dotační podpory dále plyne, že Město plánuje instalaci FVE o instalovaném výkonu přibližně 401,05 kWp a akumulčních zařízení elektrické energie o kapacitě přibližně 290,6 kWh

Zakládající členové ES ze soukromoprávní sféry (SVJ v č.p. 2528 v Aši, Namasthe Aš s.r.o., Libor Řezáč (živnostník) a Ing. Miroslav Dvířka) dle dosavadních informací neprovozují ani neplánují provozovat žádné vlastní výroby ani zařízení pro akumulaci energie a budou minimálně v počáteční fázi fungování společenství vystupovat pouze v pozici odběratelů sdílené elektřiny.

Významný potenciál pro rozšíření představují cílové skupiny pro budoucí rozšíření energetického společenství. Jedná se o průmyslové podniky (Slévárna HEUNISCH, s.r.o., ASTOS Machinery a.s., NURA s.r.o., NOSTRA, spol. s r.o., BekaertDeslee CZ s.r.o.), místní pobočky obchodních řetězců (např. řetězce typu TESCO, PENNY), zemědělské a lesní podniky (Ing. Petr Štěpánek IČ: 70947970, Roman Mastík IČ: 4531096) a domácnosti na území města. Zejména u prvních dvou skupin subjektů lze předpokládat významné přínosy z hlediska zapojení nových výrobních zdrojů a zařízení pro akumulaci. Pokud by některý z výše uvedených subjektů naplňoval definici velkého podniku, bylo by zapojení těchto velkých podniků v souladu s dotačními podmínkami možné až po uplynutí pětileté doby udržitelnosti projektu. Společenství však se zapojením těchto cílových skupin v blízké době nepočítá, a proto se ani prověření jejich velikosti nejeví aktuálně jako nutné. Po uplynutí doby udržitelnosti projektu nebude vstup cílových skupin do energetického společenství z tohoto pohledu omezen.

11.2 Investiční a provozní náklady

Investiční náklady

investiční položku představují plánované FVE o celkovém instalovaném výkonu 401,05 kWp s bateriových úložišť o kapacitě 290,6 kWh s celkovým rozpočtem 26 617 662,74 Kč včetně DPH, které budou instalovány na veřejných budovách v majetku Města nebo městských společností.

Město již investovalo do tří FVE o celkovém instalovaném výkonu 31,2 kWp a dvou bateriových úložišť o celkové kapacitě 20 kWh. Celkové investiční náklady realizovaných projektů činily přibližně 2 397 507 Kč včetně DPH.

Rozpis investic podle dotačních programů:

- **RES+ a ENERGOV:** 18 488 216,05 Kč vč. DPH
- **OPŽP:** 4 585 941,10 Kč vč. DPH
- **NZÚ:** 2 472 941,10 Kč vč. DPH
- **Projekt Na Vrchu 729:** 1 071 197,27 Kč vč. DPH

Pro funkční sdílení elektřiny je nezbytné implementovat odpovídající měřicí a řídicí systémy včetně vybavení odběrných míst pokročilou měřicí technikou a zajištění softwaru pro řízení energetických toků. Dle ÚEK má Město převážnou většinu svých objektů evidovaných v systému „e-manažer“, což je software sloužící jako nástroj energetického managementu od společnosti PORSENNA o.p.s. Aktuálně nemáme k dispozici informace, zda je dosavadní software pro účely sdílení elektřiny v rámci společenství dostatečný, nebo zda bude nutná jeho aktualizace. Investiční náklady na energetický management, resp. jeho rozšíření, jsou hypotetické.

Provozní náklady

Při rozdělení provozních nákladů je uplatněn princip účelného oddělení výdajů mezi energetické společenství a jeho zakládající členy:

- **Personální náklady:** V rámci TEBYT AŠ, s.r.o. vznikne tzv. Energetická divize. Pod tuto Energetickou divizi bude spadat osoba koordinátora energetického společenství a energetického manažera. Náklady na tyto služby činí 800 000 Kč ročně a budou hrazeny z rozpočtu Energetické divize vzniklé v rámci TEBYT AŠ, s.r.o.
- **Náklady na energetický management:** Město převážnou většinu svých objektů eviduje v systému „e-manažer“ od společnosti PORSENNA o.p.s. Správa systému bude zajišťována nově vznikající Energetickou divizí v rámci TEBYT AŠ, s.r.o., a to z jejího rozpočtu bez nákladů pro energetické společenství (spolek).

Administrativní náklady: právní služby, účetnictví, registrace do 150 000 Kč ročně - budou zajišťovány nově vznikající Energetickou divizí v rámci TEBYT AŠ, s.r.o. a hrazeny z jejího rozpočtu

Komunikace a propagace: bude zajišťováno nově vznikající Energetickou divizí a hrazeno z jejího rozpočtu

Náklady na údržbu a servis technologických zařízení budou hradit jejich vlastníci – aktuálně pouze Město a městské společnosti. Toto uspořádání odpovídá principu, že vlastnická odpovědnost za provozuschopnost zařízení zůstává u subjektu, který má právo s majetkem hospodařit. Město předpokládá náklady ve výši 50 tisíc ročně

Celkové roční náklady nově vznikající Energetické divize: cca 980 000 Kč

Zvolený model s plánovaným outsourcingem služeb na nově vznikající Energetickou divizi zajišťuje, že **energetické společenství (spolek) bude fungovat s minimálním rozpočtem** a ponese pouze symbolické náklady na základní členství. **Všechno podstatné provozní náklady koordinace, managementu a administrativy ponese nově vznikající Energetická divize v rámci TEBYT AŠ, s.r.o.,**

kteřá bude poskytovat komplexní služby energetickému společenství na profesionální úrovni. Tento přístup minimalizuje finanční rizika a administrativní zátěž pro členy spolku při současném zachování jeho nezávislosti jako právního subjektu.

11.3 Náklady na rozšiřování ES

Rozšiřování energetického společenství představuje významnou součást dlouhodobé strategie rozvoje. V souladu s postupným rozvojem společenství budou s přibíráním nových členů spojeny dodatečné náklady, které je nutné předem identifikovat a plánovat jejich financování.

11.4 Administrativní náklady rozšiřování v hrubých číslech

Administrativní procesy spojené s přijímáním nových členů do společenství mohou zahrnovat:

- Aktualizace a individualizace smluv o sdílení elektřiny (1-3 tis. Kč na člena) – energetické společenství bude disponovat vzorovými dokumenty, náklady tedy zahrnují pouze jejich případnou úpravu a přizpůsobení specifickým podmínkám nového člena.
- Registrace nových odběrných míst u EDC (odhad 500-1000 Kč na odběrné místo) – předpokládané náklady spojené s administrativními úkony při registraci nového odběrného místa do systému sdílení elektřiny.
- Náklady na projednání vstupu nových členů orgány ES (do 2 tis. Kč na člena) – administrativní náklady spojené s přípravou podkladů pro rozhodnutí o přijetí nového člena, včetně případných jednání orgánů společenství.
- Poplatky spojené s aktualizací registrací skupin sdílení (odhad 1-2 tis. Kč za aktualizaci) – předpokládané administrativní náklady při změně složení skupiny sdílení.

11.5 Technické zabezpečení při rozšiřování

Pro zajištění plné funkčnosti sdílení elektřiny u nových členů je nezbytné:

- Zajištění kompatibility měřicích zařízení nebo doplnění chytrých elektroměrů (3-5 tis. Kč na odběrné místo) – orientační cena
- Aktualizace softwaru pro energetický management (odhad 10-15 tis. Kč při větším rozšíření) – předpokládané náklady na programátorské práce při výraznějším rozšíření počtu odběrných míst.
- Úprava systému alokačních klíčů pro sdílení elektřiny – tato činnost je realizována v rámci pracovní náplně koordinátora ES a nepředstavuje tedy dodatečné náklady.

11.6 Časový plán rozšiřování a odůvodnění nákladů

První fáze (2025-2026): Vlna nových zdrojů ES a aktivní řízení využití energie (odpovídá 2. vlně dle projektového záměru)

Vypracování studií a podání žádostí o dotace na dalších 8 FVE na bytových domech v majetku Města. Zapojení softwaru pro provádění energetického managementu v reálném čase.

Odhadované náklady: 1 600 000,- Kč vč. DPH

Druhá fáze (2028-2030): Vlna nových zdrojů ES (odpovídá 3. vlně dle projektového záměru)

Odhadované náklady 100 000,- Kč, náklady by měly zohledňovat především technické úpravy systému pro správu větších energetických toků a komplexnější integrace výrobních zdrojů cílových skupin.

Plán majetkové účasti členů ES

11.7 Majetkové zapojení zakládajících členů

Město a městské společnosti (TEBYT AŠ., s.r.o., Ašské služby, s.r.o., Ašské lesy, s.r.o.) se do společenství zapojují poskytnutím nemovitostí v jejich vlastnictví pro instalaci zařízení na výrobu elektřiny z OZE a zařízení pro akumulaci elektrické energie jakož i začleněním odběrných míst vybraných nemovitostí za účelem spotřeby sdílené elektřiny. Mezi tyto objekty patří budova městského úřadu, ZŠ, MŠ a další veřejné objekty. Město rovněž přispívá investicemi do nových FVE a bateriových systémů v rozsahu, v jakém tyto investice nebudou pokryty dotační podporou.

Zbylí zakládající ES (Společenství vlastníků jednotek v č.p. 2528 v Aši, Namasthe AŠ s.r.o., Libor Řezáč (živnostník), Ing. Miroslav Dvůřka) nedisponují ani dle aktuálních informací v blízké době neplánují realizaci vlastních výroben energie z OZE nebo zařízení pro akumulaci. V počáteční fázi fungování energetického společenství budou v roli odběratelů sdílené elektřiny.

Vlastnická práva k výrobním a spotřebním zařízením zůstávají na straně jednotlivých členů, přičemž energetické společenství plní koordinační úlohu při sdílení elektrické energie.

11.8 Finanční zapojení členů

System **členských příspěvků** zahrnuje pravidelné roční příspěvky. Vstupní členské příspěvky při vstupu do energetického společenství na základě požadavku Města vybírány nebudou. Výše těchto příspěvků je stanovena interním předpisem spolku a může být odstupňována podle typu členství. V úvahu však Město předpokládá, že členské příspěvky budou pro všechny členy nastaveny rovně.

Město předpokládá pravidelný členský příspěvek ve výši 100 Kč na člena..

Možnosti **dobrovolných příspěvků** umožňují členům poskytovat nad rámec povinných příspěvků dodatečné finanční prostředky na konkrétní rozvojové projekty energetického společenství. Tyto dobrovolné příspěvky mohou mít formu účelově vázaných darů, finančních kompenzací za zprostředkování sdílení energie nebo investic do společných projektů. S možností dobrovolných příspěvků společenství počítá a jejich poskytnutí vítá. Příspěvky by byly vynaloženy například na projekty dobíjecích stanic nebo rozšíření kapacit stávajících výrobních zdrojů.

Investiční podíly na nových zdrojích představují významnou formu finančního zapojení členů. Zahrnují investiční výdaje do technického vybavení společenství (měřicí zařízení, software pro monitoring a predikci energetických toků) a financování nových zdrojů energie podle individuálního zájmu členů. Vedle přímých finančních příspěvků se nabízí také **nepřímá majetková účast** v podobě poskytování nemovitostí pro instalaci zařízení na výrobu elektřiny z OZE, zapojení existujících výrobních zdrojů a zpřístupnění odběrných míst.

11.9 Důsledky majetkového zapojení pro postavení členů v ES

Vliv na rozhodovací pravomoci je přímo odvozen od typu členství a postavení v rámci společenství. Stanovy stanovují rozdělení hlasovacích práv tak, že:

- vyšší členové z veřejného sektoru disponují následujícím počtem hlasů:
  - územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí disponují celkem deseti (10) hlasy,

- každá příspěvková organizace územního samosprávného celku disponuje třemi (3) hlasy,
- vyšší členové ze soukromého sektoru disponují následujícím počtem hlasů:
  - fyzické osoby disponují jedním (1) hlasem,
  - právnické osoby nevykonávající podnikatelskou činnost disponují jedním (1) hlasem.
- vyšší členové z podnikatelského sektoru disponují následujícím počtem hlasů:
  - právnické osoby disponují jedním (1) hlasem,
  - fyzické osoby podnikající disponují jedním (1) hlasem.

Základní členové disponují pouze poradním hlasem bez hlasovacích práv.

Statutárním orgánem je tříčlenný výbor. Město Aš jmenuje jednoho člena a zbylé dva členy zvolí členská schůze. Rozhodování výboru je založeno na principu nadpoloviční většiny hlasů přítomných členů, přičemž výbor je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Dohled nad hospodařením vykonává tříčlenná Kontrolní komise, jejíž členové jsou voleni členskou komisí z řad základních členů.

Členství je založeno na principu **dobrovolnosti** a stanovy zaručují všem členům možnost vystoupení ze společenství bez sankčních opatření.

Vyšší členové mají zejména právo podílet se na činnosti spolku, využívat jeho majetek a zařízení, volit členy Výboru a Kontrolní komise a být volen do Výboru, účastnit se členské schůze s hlasovacím právem, podávat návrhy, připomínky, vznášet dotazy orgánům spolku a obdržet odpověď na své podání v přiměřené době, vyjadřovat se k činnosti spolku a předkládat návrhy a podněty orgánům spolku a zapojit se do aktivit prostřednictvím pracovních skupin, hlasovat na členské schůzi o změnách stanov, o nakládání s majetkem spolku a o zrušení spolku a jeho likvidaci nebo o jeho přeměně. Základní členové se mohou zejména účastnit jednání členské schůze s poradním hlasem, zapojit se do aktivit spolku, předkládat návrhy a dostávat informace o hospodaření, využívat výhod sdílení elektřiny z výroben zapojených do energetického společenství a být voleni do Kontrolní komise.

Podíl na úsporách a případných výnosech představuje významnou motivaci pro členství ve společenství. Členové profitují z úspor v nákladech na energii díky účasti v systému sdílení elektřiny. Případné výnosy mohou být investovány dalšího do rozvoje energetického společenství. Projektový záměr předpokládá využití finančních prostředků generovaných společenstvím pro rozvoj dalších oblastí (školství, veřejná infrastruktura, sport atd.). Koncept rozvoje je postavena na postupném rozšiřování, přičemž v první fázi je prioritou nastavení a ověření funkčnosti základního modelu sdílení elektřiny. Navržený model **nepředpokládá** existenci společného majetku společenství a odpovědnost za provoz a údržbu jednotlivých zařízení ponechává na jednotlivých členech energetického společenství jakožto vlastníků těchto zařízení.

12 Modely financování nových projektů

Financování společenství je navrženo s důrazem na postupný rozvoj společenství a ekonomickou udržitelnost. V počáteční fázi existence se společenství zaměří především na ověření funkčnosti modelu sdílení elektřiny. Do projektu jsou již nyní zapojeny významné stávající investice zakládajících členů, a to Města a jeho městských společností v podobě výrobních zdrojů a zařízení pro akumulaci.

Primárním ekonomickým přínosem pro členy společenství budou úspory nákladů na energie díky sdílení elektřiny mezi výrobcí a spotřebiteli. Významný potenciál představují také přetoky vyrobené elektřiny, které mohou v závislosti na objemu vyrobené elektřiny a výkupní ceně elektrické energie generovat dodatečné příjmy pro výrobce.

Financování společenství bude kombinovat různé zdroje, které lze rozdělit do tří hlavních kategorií – interní zdroje, externí zdroje a kombinované modely. Členské příspěvky budou v počáteční fázi nastaveny na symbolické úrovni 100 Kč na člena. Významnou pozici v rámci financování nových projektů zastává dotační podpora. Jednotliví členové mohou využívat jakékoliv dostupné dotační programy, a to například Modernizační fond, Operační program životního prostředí, Integrovaný regionální operační program nebo Národní program životního prostředí.

12.1 Interní zdroje financování

Členské příspěvky představují základní pilíř interního financování společenství. Předpokládány jsou pouze pravidelné roční příspěvky, které určuje členská schůze interním předpisem. V počáteční fázi je navržena symbolická výše pravidelného příspěvku 100 Kč na člena, což reflektuje snahu společenství otevřít společenství co nejširšímu počtu zájemců a neklást zájemcům o sdílení žádné ekonomické překážky. **Významnou** formou nefinanční účasti členů jsou také nepřímé příspěvky realizované poskytnutím infrastruktury.

Poplatky za správu sdílení elektřiny představují další možný zdroj interního financování společenství. Energetické společenství může zavést administrativní poplatek za správu skupin sdílení elektřiny, registraci členů do systému EDC, nastavování alokačních klíčů a zajišťování vyúčtování mezi členy. Společenství však nesmí přiřazovat žádnou marži k ceně za sdílenou elektřinu samotnou - elektřina musí být prodávána mezi členy za skutečnou cenu bez jakéhokoliv přírážky ze strany společenství. Poplatek za správu sdílení by mohl být stanoven buď jako pevná částka za období (např. měsíčně), nebo jako částka za každou sdílenou kWh, přičemž by pokrýval náklady na administraci a koordinaci procesu sdílení. Tento model umožňuje společenství financovat své provozní náklady transparentním způsobem bez zasahování do tržní ceny elektřiny.

Reinvestice úspor z provozu je klíčovým mechanismem pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti. Podle stanov spolku musí být veškeré prostředky reinvestovány do dalšího rozvoje aktivit společenství. V počáteční fázi budou některé významnější výdaje (služby energetického manažera, případné pořízení aktualizace již fungujícího softwaru pro energetický management) hrazeny z jednorázového příspěvku Města na rozjezd společenství. V počáteční fázi budou všechny podstatné provozní výdaje (koordinace, energetický management, administrativa) hrazeny nově vznikající Energetickou společností.

12.2 Externí zdroje financování

Dotační programy tvoří významný zdroj externího financování. Energetické společenství jako takové nebude realizovat žádné výrobní či akumulční zdroje. Jednotliví členové mohou využívat prostředky z Modernizačního fondu, Operačního programu Životní prostředí (OPŽP), Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a Národního programu Životní prostředí (NPŽP). Tyto dotační tituly jsou přístupné v závislosti na konkrétních podmínkách buď pro **společenství** jako celek, nebo pro jeho jednotlivé **členy**. Významnější část dotačních projektů je zaměřena na jednotlivé členy, a zvolený model proto zvyšuje šanci na získání dotačních prostředků na realizaci nových výrobních či akumulčních zdrojů společenství.

S úvěrovým financováním pro spolek Město nepočítá, a proto jej zde ani více nerozebíráme.

Crowdfunding a komunitní financování představuje inovativní způsob zapojení širší veřejnosti do financování energetických projektů. Ačkoli se nejedná o rozšířený nástroj, nabízí zajímavý potenciál zejména pro menší a středně velké projekty s jasným lokálním dopadem. Prostřednictvím crowdfundingových kampaní by energetické společenství mohlo získat dodatečné finanční prostředky od občanů, kteří nejsou formálními členy, ale chtějí podpořit rozvoj komunální energetiky v regionu. Využívání crowdfundingu pro společenství shledává Město jako vítaný způsob finanční podpory.

12.3 Kombinované modely financování

V případě, že by společenství v budoucnu nestačily běžné zdroje financování, tak je možné uvažovat nad kombinovanými modely. Kombinované modely mohou společenství umožnit realizovat náročnější projekty chytrým rozdělením nákladů a rizik mezi více partnerů.

PPP projekty (spolupráce veřejného a soukromého sektoru) představují efektivní způsob realizace větších energetických investic. Součástí strategie je smluvní spolupráce s partnery, kteří nemohou být z regulačních důvodů formálními členy společenství. Mohlo by se jednat například o cílové subjekty pro budoucí rozšiřování společenství, kteří by naplňovali definici velkého podniku. Perspektivní příležitost představuje realizace fotovoltaických elektráren na pronajatých střechách. Tento model by generoval dodatečné příjmy a umožnil rozšíření výrobních kapacit bez nutnosti investovat do nákupu nemovitostí.

Leasing technologií nabízí alternativní cestu k pořízení dražších technologických zařízení, jako jsou bateriové systémy nebo sofistikované řídicí systémy, bez nutnosti jednorázové vysoké investice. Tento model financování umožňuje rozložit náklady do delšího časového období a snižuje počáteční kapitálovou náročnost projektů. Pro energetické společnosti může být výhodný zejména v případě rychle se vyvíjejících technologií, kde hrozí riziko technologického zastarávání.

Energy Performance Contracting (EPC) představuje specifický model financování energeticky úsporných opatření, kdy dodavatel garantuje dosažení definované úspory energie. Investice je následně splácena z dosažených úspor. Ačkoli podle konzultací s Národní rozvojovou bankou je město svým objemem spotřebované a uspořené energie příliš malé pro standardní EPC projekty, tento model by mohl být aplikovatelný pro některé specifické případy nebo při regionálním sdružení více subjektů.

12.4 Mechanismy investičního zapojení a vypořádání

Jelikož energetické společnosti je založeno jako spolek, kde členové nemají majetkový podíl na spolkovém majetku, bylo by pro případné zajištění investic do společných projektů nezbytné vytvořit transparentní systém investičních vztahů a jejich vypořádání. Město s realizací společných projektů minimálně v počátečních fázích fungování společnosti nepočítá, a proto se zajištění investic do společných projektů více nevěnujeme. Na okraj si jen dovoluujeme uvést, že pokud by společnost měla o realizaci společného investičního projektu zájem, musí být každý společný investiční projekt podložen samostatnou **investiční smlouvou**, která upraví **vztahy mezi investujícími členy a společností**. Tato smlouva by měla obsahovat zejména:

- vymezení předmětu investice a očekávaných přínosů,
- specifikaci výše vkladu jednotlivých členů,
- jasné určení vlastnických práv k pořizovaným zařízením,
- pravidla pro sdílení výnosů z investice,
- postup vypořádání při vystoupení člena ze společnosti.

13 Ekonomická udržitelnost a transparentnost

13.1 Mechanismy zajištění ekonomické udržitelnosti

Společnosti v první vývojové fázi volí minimalistický přístup. **Rezervní fond** by byl vytvořen až po realizaci první společné investice. Minimalistický charakter rozpočtu v počáteční fázi odráží skutečnost, že společnost nevládní výrobní zařízení a vybrané nákladové položky (zejména náklady na koordinaci, energetický management a administrativu) jsou hrazeny nově vznikající energetickou společností Města Aš. Společnost zavádí systém **řízení rizik**, který identifikuje, hodnotí a zmírňuje potenciální negativní faktory. Hlavní technická rizika zahrnují **nerovnoměrnost** mezi výrobou elektřiny z FVE a aktuálními požadavky na spotřebu. Tento nesoulad je řešen využitím **akumulačních kapacit** (plánované bateriové úložiště města) a systémem energetického managementu od společnosti PORSENA o.p.s.

Regulační a právní rizika jsou spojena především s dodržováním podmínek dotačních programů a omezení týkajících se účasti příspěvkových organizací (s účastí velkých podniků během udržitelnosti záměru se aktuálně nepočítá). **Ekonomické riziko** představuje zpočátku nízký objem sdílené elektřiny a s tím spojené nedostatečné příjmy pro jednotlivé výrobce. Pro zvýšení ekonomických přínosů společnost bude nezbytně systematicky rozšiřovat členskou základnu o další subjekty s vhodným profilem spotřeby a postupně optimalizovat složení skupin sdílení. Tím bude minimalizováno riziko nerovnoměrného zapojení členů a s tím spojená nevyvážená zátěž nákladů. Energetické společnosti nemůže zprostředkovávat sdílení energie mezi nečleny, všichni účastníci skupin sdílení musí být řádnými členy společnosti. Možným rizikem je též nedostatečná motivace členů, což může znamenat ohrožení udržitelnosti projektu. Potenciální nezájem zapojit se do sdílení je eliminován odstraněním ekonomických překážek členství ve společnosti, a to konkrétně velmi nízkým pravidelným členským příspěvkem a vyloučením vstupního členského příspěvku.

Specifickou pozornost je nutné věnovat rizikům spojeným s **příspěvkovými organizacemi** (riziko změny postoje zřizovatele, omezení investiční autonomie, transformační riziko) a s **veřejnoprávním charakterem Města** (riziko politické diskontinuity, regulační požadavky, potenciální střet zájmů). Pro jejich zmírnění je nutné sledovat aktuální regulaci a udržovat transparentní komunikaci mezi členy společenství.

Finanční plánování a kontrola stojí na aktivní roli jeho koordinátora, který by se měl věnovat jak plánování, tak sledování a vyhodnocování energetických toků. Klíčovým nástrojem je propojení výrobních a spotřebních zařízení prostřednictvím centralizovaného softwarového systému, který umožňuje sledovat tok energie v reálném čase. Díky této digitální infrastruktuře bude mít společenství k dispozici data potřebná pro řízení spotřeby a výroby, predikce i optimalizaci provozu – to vše s využitím chytrých elektroměrů napojených na řídicí software.

13.2 Zajištění transparentnosti

Transparentnost je začleněna do procesu **vyúčtování sdílené elektřiny** prostřednictvím standardizovaného systému, který zajišťuje jasnou identifikaci objemu sdílené elektřiny, použité ceny a výsledných finančních závazků. Tento systém minimalizuje potenciální nejasnosti či spory mezi členy a přispívá k budování důvěry v rámci energetického společenství.

Členská schůze jako nejvyšší orgán energetického společenství má výhradní pravomoc schvalovat **hospodaření a vnitřní předpisy** týkající se majetkových aspektů fungování společenství. Tato koncentrace rozhodovacích pravomocí u kolektivního orgánu přispívá k transparentnosti ekonomických rozhodnutí. Všechny **hospodářské výsledky a účetní závěrky** jsou pravidelně předkládány členské schůzi a po jejich schválení zpřístupněny všem členům společenství.

Nezávislý dohled nad hospodařením společenství vykonává Kontrolní komise s rozsáhlými pravomocemi. Kontrolní komise je zejména oprávněna nahlížet do účetních knih a dalších dokladů či dokumentů týkajících se činnosti spolku, pozastavit účinnost rozhodnutí jiných spolkových orgánů, jestliže jsou v rozporu se zákonem nebo se stanovami nebo také přezkoumat rozhodnutí výboru o vyloučení člena spolku na základě návrhu vyloučeného člena. Pro rozhodnutí, která se týkají majetku o hodnotě vyšší než 300.000 Kč, se vyžaduje předchozí souhlas Kontrolní komise.

Stanovy budou ukládat výboru povinnost vyžádat si stanovisko základních členů ve všech záležitostech, které se jich přímo dotýkají, zejména v otázkách sdílení elektřiny a výše jejich členských příspěvků. Přestože tato stanoviska nemají povahu závazného souhlasu, jejich systematické zohledňování posiluje legitimitu přijímaných rozhodnutí.

Koordinátor energetického společenství zajišťuje průběžnou distribuci relevantních ekonomických informací a přípravu analytických podkladů pro rozhodování výboru a členské schůze. Tento systém pravidelného informování vytváří předpoklady pro transparentní fungování energetického společenství a budování vzájemné důvěry mezi členy.

14 Řešení potenciálních konfliktů a nerovností

14.1 Identifikace možných zdrojů konfliktů

Rozdílná úroveň majetkového zapojení členů představuje významný **potenciální zdroj napětí**. Dominantní postavení na hlasovacích právech mají vyšší členové z veřejného sektoru, což může vést k pocitu **nerovného postavení u ostatních zakládajících členů společenství**. Tento nepoměr se projevuje i v rozhodovacích procesech a může vyústit v situace, kdy členové se soukromého sektoru vnímají své omezené možnosti ovlivnit strategická rozhodnutí.

Odlíšné úrovně výhod plynoucích z členství mohou vést k **nespokojenosti a konfliktům**. Rozdíly mezi vyššími členy s hlasovacími právy a základními členy s poradním hlasem mohou být zdrojem napětí, zejména pokud existuje nerovnováha v přínosech.

Členové vstupují do energetického společenství s různými motivacemi a očekáváními. Město a městské společnosti mohou klást důraz na environmentální a sociální aspekty, zatímco zástupci soukromé sféry mohou preferovat ekonomické přínosy. Příspěvkové organizace a jiné subjekty mohou mít svá specifická očekávání ovlivněná jejich právním postavením a vztahem ke zřizovateli. Tyto rozdíly se mohou projevit v patových situacích při rozhodování a v rozdílných představách o směřování energetického společenství.

14.2 Preventivní opatření

Společenství zavede transparentní systém rozdělování vyrobené elektřiny založený na jasně definovaných alokačních klíčích v rámci statické metody sdílení. Tento přístup odstraní možné vnímání svévolnosti při sdílení vyrobené elektřiny a poskytuje všem účastníkům jasný a ověřitelný mechanismus určení jejich podílu na sdílené elektřině. Minimalistický koncept rozpočtu v počáteční fázi s důrazem na eliminaci fixních finančních závazků před ověřením funkčnosti systému sdílení elektřiny **snižuje finanční rizika a minimalizuje možné ekonomické ztráty**. Transparentní a nediskriminační proces přeměny základního členství na vyšší je zakotven ve stanovách, což zajišťuje, že posun v hierarchii společenství je založen na objektivních kritériích.

Stanovy energetického společenství detailně upravují rozhodovací mechanismy a přesně řeší proces řešení **patových situací**. Výbor spolku je tříčlenný, čímž je vznik patových situací výrazně eliminován. Při rovnosti hlasů členů výboru (například v případě, kdy jsou přítomni pouze 2 členové výboru) je rozhodující hlas předsedy. Jasná specifikace postupů pro vystoupení ze společenství garantuje, že účast zůstává plně dobrovolná a **každý člen má právo jednostranně ukončit své členství**. Povinný konzultační proces se základními členy v záležitostech, které mají přímý dopad na jejich postavení, zajišťuje, že i subjekty bez formálních hlasovacích práv **mají možnost vyjádřit svá stanoviska**.

15 Časový plán a doporučení

Přípravná fáze (doporučujeme do 31. 8. 2025)

V rámci Smlouvy o dílo mezi Městem a Porsenna Energy s.r.o. jsou nastaveny následující milníky (čl. IV. odst. 2 Smlouvy):

- c) **Etapa III** – dokončení a předání návrhu ekonomického a právního modelu fungování energetického společenství se zohledněním závěrů technické části studie, návrh rozvoje společenství o další partnery dle závěrů studií, a to **nejpozději do 30.9.2025**.
- d) **Etapa IV** - dokončení a předání finální studie bez vad a nedodělků po zapracování připomínek zadavatele a případně dalších partnerů, **a to nejpozději 31.10. 2025**.

Dovolíme si upozornit, že čl. 13.6 Výzvy č. 07/2023 uvádí, že „Ihůta pro realizaci a doložení dokumentů dle části 11.3 této Výzvy je nejpozději do 31. 10. 2025, a to jak pro žádosti podané před zahájením realizace nebo v jejím průběhu, tak i pro žádosti podané po založení ES. Nejpozději do 30. 10. 2025 musí být podána žádost o doplatek dle části 13.6 této Výzvy. Ve výjimečných a odůvodněných případech je možné požádat Fond o prodloužení lhůty pro doložení dokumentů. O prodloužení je třeba požádat prostřednictvím AIS SFŽP ČR, a to před uplynutím předmětné lhůty.“

Energetické společenství proto musí vzniknout a být registrováno u ERÚ ke konci října.

Založení společenství (doporučujeme do 30. 9. 2025)

V září 2025 bude následovat intenzivní příprava finálních dokumentů určených ke schválení zakládajícími členy. Tyto dokumenty zahrnují zejména stanovy, smlouvy o sdílení elektřiny a další nezbytné právní podklady pro fungování energetického společenství. Schválení těchto dokumentů a oficiální vznik energetického společenství proběhne by mělo s ohledem na předchozí odstavec proběhnout nejpozději do 30. 9. 2025.

První fáze provozu (první čtvrtletí 2026)

Počátek roku 2026 bude věnován první fázi provozu, která se zaměří na ověření funkčnosti sdílení energie s minimálními náklady. Během prvního čtvrtletí 2026 proběhne testování a optimalizace nastavených procesů, komunikačních kanálů a technologického propojení. Tato fáze je klíčová pro identifikaci případných problémů před rozsáhlejším rozvojem.

Systematický rozvoj společenství (2Q 2026 - 2030)

Od druhého čtvrtletí 2026 až do roku 2030 bude následovat postupná realizace společných projektů a systematické rozšiřování členské základny o další subjekty. V tomto období bude společenství realizovat investice do nových zdrojů energie a optimalizovat systém sdílení podle získaných zkušeností z první fáze provozu.

Rozšíření o velké podniky (od 2031)

V roce 2031, po uplynutí pěti let od založení, vznikne možnost rozšířit energetické společenství o velké podniky jako plnohodnotné členy. Toto časové omezení vyplývá z podmínek dotačního programu a legislativních požadavků. Rozšíření o tyto subjekty představuje významný potenciál pro další rozvoj, zejména s ohledem na zapojení cílových skupin pro budoucí rozšíření společenství..

Stručné shrnutí majetkového a finančního modelu energetického společenství

Energetické společenství města Aš je postaveno na spolupráci subjektů veřejného i soukromého sektoru, přičemž existující i plánovaná zařízení na výrobu a ukládání elektřiny jsou zatím pouze ve vlastnictví veřejné sféry. Soukromé subjekty jsou v počáteční fázi zapojeny pouze jako odběratelé sdílené elektřiny a budou spotřebovávat vyrobenou elektřinu zejména v době snížené spotřeby Města a městských společností.

Investiční náklady projektu tvoří zejména výstavba nových fotovoltaických elektráren s bateriových úložišť. Pro efektivní sdílení elektřiny je klíčová implementace měřicích a řídicích systémů – Město konkrétně využívá software e-manažer. Provozní náklady zahrnují odměnu koordinátora, energetického manažera a nezbytné právní, administrativní a účetní služby. Náklady na údržbu výrobních i akumulačních zařízení nesou jejich vlastníci – aktuálně tedy pouze Město a městské společnosti.

Financování je zajištěno interními (členské příspěvky, poplatky reinvestice) i externími (dotační programy, crowdfunding, komunitní financování) zdroji financování. Investiční zapojení zakládajících členů se liší – Město poskytuje výrobní i akumulační zařízení jakož i odběrná místa pro spotřebu vyrobené elektřiny. Zakládající členové ze soukromé sféry jsou odběrateli bez vlastních zdrojů. Výnosy a úspory z provozu zůstávají jednotlivým členům, společenství primárně zajišťuje koordinaci a transparentní sdílení energie, vlastní majetek nevytváří.

Mezi rizika projektu patří nerovnoměrné zapojení členů, rozdílné výhody z členství ve společenství, regulatorní i technická rizika, nebo ztráta motivace některých členů aktivně se účastnit sdílení. K minimalizaci těchto rizik je navržen transparentní systém alokačních klíčů, jasná pravidla pro rozhodování, důraz na otevřenou komunikaci i možnost dobrovolného vystoupení ze společenství. Ekonomická udržitelnost projektu je podmíněna postupným rozšiřováním členské základny a optimalizací sdílení energií v komunitě.

Tato právní analýza je důvěrného charakteru a je určena výhradně pro potřeby klienta. S ohledem na uvedené nemůže být poskytnuta třetím osobám odlišným od klienta či zveřejněna bez předchozího souhlasu advokátní kanceláře.

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

